BRATRSTVO

nejblahoslavenější

PANNY MARIE NANEBEVZATÉ

BRATRSTVO

nejblahoslavenější

Panny Marie nanebevzaté,

kteréž

duším v očistci zbožnými skutky pomáhá.

Na základě schválených spisů sepsal

Dr. Martin Říha,

bisk. notář a professor bohosloví v Budějovicích.

1881.

NÁKLADEM VLASTNÍM.

Tisk bisk. knihtiskárny H. Wolfa, Budějovice.

Jeho Excellencí Nejdůstojnější Pán, Pan Jan Valerian Jirsík, biskup Budějovický ráčil podaný rukopis těmito slovy schváliti:

Spis: „Bratrstvo nejblahoslavenější Panny Marie" atd. vší chvály zasluhuje, a všeho doporučení hoden jest.

V Budějovicích, dne 20. září 1881.

JAN VALERIAN,
biskup.

Předmluva.

Dne 10. prosince 1880 bylo od Jeho Excellencí, našeho nejdůstojnějšího Pána, Jana Valeriana Jirsíka, biskupa Budějovického milostivě dovoleno, aby podepsaný na základě propůjčeného plnomocenství z Říma dne 2. prosince 1880 do Arcibratrstva Panny Marie nanebevzaté v Monterone, řádně zapisovati a přivtělovati směl ty osoby, které duším v očistci zbožnými skutky pomáhati chtějí.*)

Poněvač nábožné osoby ty, jakmile

*) Facultas aggregandi fideles archiconfraternitati in ecclesia S. Mariae in Monterone C. SS. R in urbe constitutae sub titulo B. V. M. in coelum assumptae ad juvandas animas purgatorio igne detentas cum indulgentiarum et gratiarum summario ac monitis opportunis. Romae 1878.

do Bratrstva jmenovaného řádně zapsány byly, s právem oblečeny býti mohou ve svatý škapulíř Nejsvětější Trojice, pak ve škapulíř missionářský a Sester milosrdných, jakož i účastny býti mohou přečetných odpustků růžencům udělených, byl podepsaný jako splnomocněný zapisovatel s více stran požádán, aby kratičké poučení o všech škapulířích a růžencích vůbec, a o škapulířích a růžencích, které pro zbožné členy bratrstva Panny Marie nanebevzaté zvlášť určeny jsou, sepsal.

Účel skrovné knížečky tudíž jest, poučiti a povzbuditi zbožné členy bratrstva Panny Marie nanebevzaté, aby s vroucí láskou a důvěrou nejen ve všech potřebách svých k Rodičce Boží se utíkali, nýbrž, aby svatý škapulíř nosíce a sv. růženec se modlíce, Královnu nebeskou a Matku milosrdenství za to prosili, aby duše zarmoucené v očistci těšila, a brzy z trápení očistcového je vysvobodila.

Kýž udělí nejblahoslavenější Panna Maria, Matka Boží svého požehnání tomuto malému spisu, kterýž k rozmnožení cti a slávy Těšitelky duší v očistci psán jest.

V Budějovicích, 8. září 1881.

Martin Říha.

Oddělení. I.

O původu Bratrstva Panny Marie nanebevzaté.

Neblahý protestantismus zavrhl v století 16tém sv. učení víry katolické o očistci, a roztrhal tím něžnou pásku svaté lásky, která církev bojující a trpící vespolně váže. Proti učení bloudících protestantů hájila Církev katolická utěšený článek svaté víry o očistci, a vyjádřila jej, jak ve Vyznání Víry svatého papeže Pia V. slovy „Stále věřím, že jest očistec, a že duším v něm držaným modlitbami věřících se pomáhá,“ tak i na sv. Sněmu Tridentském slovy, kteráž v sezení 25tém pronešena jsou.

Svaté učení o očistci nepříčí se nijak rozumu, aniž souboru sv. víry, nýbrž souhlasí s výroky rozumu, se sv. tradicí, a jest odůvodněno písmem sv., a vyjádřeno liturgií. Rozum žádá si od Boha milosrdného, aby duše na věčnosť povolané, které z hříchů svých zde na světě kajicně ve svátosti pokání

se očistily, trestů však časných ještě za ně nevytrpěly, do místa očistného a nadějného se dostaly.

Písmo sv. má důležitá slova o Makabejských, kteří za to prosili, aby v Jerusalemě se obětovalo a modlilo za bratry, kteří v boji padli. (II. Mak. 12, 46.)

Kristus Pán věda, že židé za mrtvé se modlí, nijak toho mínění zbožného neopravil, aniž ho vyhlásil za bludné a pověrečné.

Církev sv. Duchem sv. vyučena jsouc dle písem sv. a staré tradice přikazuje, aby věřící za věrné zemřelé obětovali oběť mše sv., aby za ně se modlili, almužnu dávali, a jiné zbožné skutky za ně konali.[1])

Zbožní otcové Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele, lnouce dle příkladu svého sv. zakladatele, Alfonsa z Liguori, bohumilou láskou ku věrným zemřelým založili ve svém hlavním kostele v Římě „Svatá Maria v Monterone“ roku 1840 bratrstvo, kteréž by dobré skutky konajíc těšilo duše v očistci, a přivlastňováním těchto skutků pomáhalo jim, aby brzy k patření tváře boží se dostaly.

---

[1]) Sez. XXV. sněmu Tridentského. Dekret o Očistci.

Bratrstvo toto bylo v Římě církevně potvrzeno a schváleno dne 28. prosince 1840 dekretem kardinala-vikáře Porto-Rodiani. Papež Řehoř XVI. udělil mu brevem 12. ledna 1841 mnoho plnomocných a neplnomocných odpustků. Odpustky tyto byly novým brevem 12. února t. r. na všecky členy bratrstva, kdekoli by se nalezali, rozšířeny, a ještě ani 6 měsíců neuplynulo, a již se jevilo na všech stranách tak veliké účastenství, že papež Řehoř XVI. zvláštním brevem 8. června 1841 za Arcibratrstvo je povýšil, a právo udělil, by se zřizovala pobočná bratrstva, kteráž Arcibratrstvu římskému přivtělena býti mají. Papež Pius IX. udělil generalnímu prokuratoru Redemptoristů dekretem 23. srpna 1861 ještě další plnomocenství a sice: a) bratrstvo zříditi i v tom místě, kde by již bylo zřízeno bratrstvo k potěšení dušiček, dovolí-li tak biskup diecésní; b) přivtěliti bratrstvo, které v některém místě k potěše dušiček již zřízeno bylo, k Arcibratrstvu, jakožto bratrstvo nové, aby ono všech odpustků a zvláštních práv účastno bylo; c) splnomocniti kněží, kteří by měli osobní moc přijímati věřící do toho bratrstva, a kteří by se postarali, aby přivtělení se stalo buď přímo k Arcibratrstvu aneb k některé větvi bratrstva bližšího.

Bratrstvo za duše v očistci velmi se rozšířilo za krátkou dobu svého trvání v celém světě katolickém, a čítá již více než milion zapsaných členů ze všech národů. Svátek hlavní tohoto Arcibratrstva slaví se ve svátek nanebevzetí nejblahoslavenější Panny Marie dílem proto, že jest v Monterone chrám Páně zasvěcen Rodičce Boží nanebevzaté, dílem proto, poněvač Rodička Boží v tento svátek svůj ukazuje se jako těšitelka a osvoboditelka duší v očistci trpících.[1])

Povinnosti svaté lásky, ku kterým se členové Bratrstva zavazují.

Členové Bratrstva konajíce nábožné skutky a obětujíce je za duše v očistci prosí Boha, aby ubohé duše pro neskončené milosrdenství Páně, na přímluvu Nejsvětější Rodičky Boží a Všech Svatých z muk očistcových brzy vysvobozeny byly. Kněží, kteří jsou členy bratrstva, obětují mši sv. za věrné zemřelé, ti pak, kdo nejsou kněží, starají se o to, aby za všecky duše v očistci během roku sloužena byla mše sv., a sice zvlášť za

[1]) Die gnadenvolle Erzbruderschaft zum Troste der armen Seelen im Fegfeuer. Von Joseph Löcherer. Augsburg 1880.

ty duše, které druhdy do Bratrstva náležely, ty, které nyní veliké pomoci potřebují, buď že nižádných spomocníků na světě nemají, aneb že v očistci velmi mnoho trpí. Za tyto ubohé duše mají se často modliti členové Bratrstva.

Kdo by však nemohl sloužiti mše sv., aneb kdo by nemohl dáti oběti (stipendium), může povinnost tu nahraditi tím, že přijme svátost pokání a Nejsvětější Svátost oltářní, aneb že přítomen jest mši sv., anebo se modlí buď sv. růženec aneb křížovou cestu.

Převeliké milosti dostane se duším v očistci, když tyto jmenované skutky, které přehojnými odpustky obdařeny jsou, od nábožných členů bratrstva jim se věnují, zvlášť to platí o nejdražší Oběti mše sv.

Papež Pius VII. zdráhal se pojmenovati a vyměřiti počet odpustků, které by spojeny býti mohly s obětováním a slavením mše sv., poněvač Oběť Nejsvětější již sama o sobě jest nevyvážitelný pramen milostí a pokladů božích, a tudíž živým i mrtvým jest nesmírným a nesčítatelným penízem výkupným.[1])

---

[1]) Le chrétien éclairé sur la nature et l' usage des indulgences, par le P. A. Maurel, S. J. Lyon. pag. 190.

Konají-li členové bratrstva jiné ještě dobré skutky, mohou je též obětovati duším v očistci, a tak jim přivlastňují mnoho odpustků n. p. učiní-li kdo předsevzetí z rána, že všecky práce své a všecky kříže celého dne obětovati bude za duše v očistci, aneb že z lásky k nim sobě mnohou věc dovolenou odepře, atd.

Slova sv. Alfonsa z Liguori o očistci ve chválách marianských.

Ctitelové předobrotivé matky Páně velmi šťastní a blažení jsou, neboť Rodička Boží nejenom zde na světě, ale i v očistci je těší, a jim pomáhá.

Matka milosrdenství pro tu příčinu o duše v očistci jest pečliva, poněvač ony víc pomoci potřebují než všecky jiné duše, neboť trpí muky největší, a nemohou samy ani té nejmenší úlevy sobě zjednati.

Svatý Bernardin Senenský učí, že Maria v žaláři nevěst Ježíše Krista, tak říkaje, moc neobmezenou vykonává, aby jim v mukách ulehčila, a je z nich vyprostila.

Co se tkne ulehčení muk, jehož Rodička Boží duším v očistci zjednává, obrací na ni sv. Bernardin slova písma sv. (Sirach 24, 8.):

„Po vlnách mořských jsem chodila“ — a přidává k slovům těm — když jsem navštěvovala ctitele své, kteří za syny boží již přijati byli, a jimž jsem v bídě a bolestech pomáhala.

Muky očistcové nazývají se vlnami, praví týž svatý, poněvač jsou to útrapy přecházející, kdežto trápení v pekle jest věčné, dale nazývají se vlnami mořskými asi proto, poněvač trápení v očistci hořké jest.

Nalezají-li se ctitelové Rodičky Boží v tom trápení, nejsvětější Matka Páně je navštívuje, by jim přispěla ku pomoci. Z toho zřejmo, praví Novarin, že jest velmi důležito, byl-li kdo služebníkem Rodičky Boží, té předobrotivé královny, neboť ona svých služebníků neopouští, třeba by v plamenech ohně očistcového trpěti museli.

Ačkoliv Maria všem věrným duším v očistci ku pomoci přispívá, předc většího ulehčení dobývá těm duším, které ji v životě svém obzvláštním spůsobem ctily.

Jednoho času pravila Matka Boží svaté Brigitě: Já jsem Matka všech těch duší, které v očistci se nalezají, neboť všecky muky, které za hříchy své byly zasloužily, mou modlitbou stávají se ustavičně lehčími. Ta

předobrá Matka nezdráhá se do toho svatého žaláře vstoupiti, aby tam trápené dítky své navštívila a potěšila. O Marii praví se v písmě sv: Hlubokost propasti jsem pronikla. (Sirach 24, 8.) t. j. jak sv. Bonaventura poznamenal, — pronikla jsem hlubokost ohně očistcového polehčujíc tam duším svatých v jich mukách.

Sv. Vincentius Ferrerius pravil: O jak dobrotivá a přívětivá ukazuje se Maria k těm, kteří v očistci trpěti musejí, neboť skrze Marii dostává se jim ustavičného polehčení a posilnění. Kde jinde mohly by duše věrné v očistci naleznouti útěchy a pomoci než u Marie, kteráž jest Matka milosrdenství.

Svatá Brigita zaslechla jednoho dne u vytržení následující slova, jež Pán Ježíš Matce své promluvil: Ty jsi Matka má, Ty jsi Matka milosrdenství, Ty jsi útěcha těch, kteří v očistci muky trpí. Ano, pravila nejblahoslavenější Panna této světici, že duše v očistci útěchu nalezají, jakmile jmeno své matky byly zaslechly rovně tak, jako nemocný, jenž na lůžku svém opuštěn a zarmoucen jsa těší se, že slyší několik slov těšivých.

Jmeno Maria, jmeno naděje a spásy, jež milé dítky její v žaláři tom často vzývají,

dává jim útěchu mnohonásobnou. Novarin praví, že Matka Páně, jakmile uslyší vzývání za pomoc, ihned k Bohu se modlí, a že věrné duše hned pocítí účinku modlitby její, neboť pálčivé bolesti jich se utiší tak, jakoby na ně padla tichá rosa.

Maria, Matka Boží nejen své ctitele v očistci těší, a v mukách jim polehčuje, nýbrž ona svým prostředníctvím ze žaláře je vysvobozuje.

Gerson míní, že v den nanebevzetí Panny Marie očistec se vyprázdnil, a Novarin to stvrzuje a přidává, že vážní spisovatelé učili, že Maria u svého bozského Syna té milosti si vyprosila při svém nanebevzetí, aby všecky duše, které tehdáž v očistci byly, do nebe s sebou uvésti mohla.

Od té doby, za to má Gerson, obdržela nejblahoslavenější Panna toho práva předního, že své služebníky z muk očistcových vysvobozuje.

Bernardin Senenský tohož mínění jest a učí, že nejblahoslavenější Panna té moci obdržela vysvobozovati modlitbou svou, a propůjčením zásluh svých věrné duše z očistce, zvláště pak ty, které ji nejvíce ctívaly.

Taktéž Novarin praví, že muky věrných

duší v očistci zásluhami Marie nejen ulehčeny, nýbrž také ukráceny bývají, poněvač jejím prostředníctvím doba očišťování jejich umenšena bývá. Ta příčina stačí, že Maria za to prosí.

Svatý Petr Damianský vypravuje, že jistá paní, jmenem Marozia, po smrti přítelkyni své se zjevila, a jí pravila, že v den nanebevzetí Marie Panny skrze Rodičku Boží z muk očistcových vysvobozena byla, a to zároveň s tolika jinými dušemi, že počet jich by převýšoval počet obyvatel římských.

Dionysius Kartusian má za to, že totéž ve svátky narození a nanebevstoupení Páně se děje, a že Maria od mnohých andělů provázena jsouc do očistce sestupuje, a odtuď veliké množství duší vyvádí.

Novarin jde ještě dále a praví, že tak se děje každý velký svátek, zasvěcený Marií Panně.

Vůbec známo jest zaslíbení, jež učinila Maria Panna papeži Janu XXII.; zjevivši se mu jedenkráte přikázala mu, aby všem, kteří sv. škapulíř nosí, ohlásil, že v sobotu po své smrti z očistce vysvobozeni budou. To pak papež vyložil sám, dle P. Crasseta, v bulle, kteráž později od papeže Alexandra V., Kli-

menta VII., Pia V., Řehoře XIII., a Pavla IV. potvrzena byla.

Pavel IV. praví ve své bulle 1612, že lid křesťanský zbožnou víru chovati může, že nejblahoslavenější Panna ustavičnou modlitbou svou, zásluhami svými a zvláštní pomocí členům bratrstva Hory Karmelské, když byli zemřeli, zvlášť v sobotu (den sobotní zasvětila Církev sv. úctě nejblahoslavenější Panny) pomáhá, a sice za těmito podmínkami, když v milosti boží byli zemřeli, svatý škapulíř nosili, čistotu svému stavu příslušící zachovávali, hodinky Matky Boží se modlili, aneb aspoň, možno-li jim to bylo, půst církevní přísně zachovali, a ve středu (hod boží vánoční vyjímaje) masa se zdrželi.

V slavných hodinkách nejblahoslavenější Panny se čte taky, že dle zbožného mínění Rodička Boží členy bratrstva Hory Karmelské svou láskou mateřskou v očistci těší, a svým prostředníctvím do nebe brzy je uvádí. (Festo s. Mar. de M. Carm. 16 jul.)

Proč bychom nemohli i my očekávati těchže milostí a té prospěšné přízně, jsouce opravdivými ctiteli této předobrotivé Matky Boží? Sloužíme-li jí zvláštním způsobem, proč bychom neměli se nadíti té milosti, že hned

po smrti do nebe vzati budeme, aniž bychom zakusili muk očistcových?

Maria Panna zvěstovala tuto velikou milost blahoslavenému Bohumíru skrze bratra klášterního Abunda takto: Rci bratru Bohumíru, pravila, ať se zdokonaluje v ctnosti víc a víc, ať se odevzdá celý mně a mému synu, načež nedopustím toho, by duše jeho, až se od těla oddělí, do očistce přišla, nýbrž ochráním ho, a budu ho obětovati synu svému.

Chceme-li tedy duším v očistci vydatnou sílou pomáhati, musíme je vždy na modlitbách svých nejblahoslavenější Panně poroučeti, a za ně svatý růženec obětovati, neboť jím bývají velice potěšeny.[1])

O povaze a rozdílu odpustků.[2])

Nejhojnější pramen útěchy, úlevy a pomoci plyne dušičkám v očistci ze svatých odpustků, byly-li jim přivlastněny. Za tou

---

[1]) Die Herrlichkeiten Mariens vom heiligen Alphons Maria von Liguori. 1. Theil. pag. 204. Regensburg. 1842.

[2]) Kdykoliv se o odpustcích tiskem pojednává, má dříve vyžádáno býti dovolení a schválení sv. Kongregace odpustků, tak zní obecné pravidlo Indexu. Avšak připouští se výminka. Svatá

příčinou budiž stručně uvedeno, co k učení o svatých odpustcích náleží, a jak živým i mrtvým křesťanům užitečny býti mohou.

Odpustky jsou prominutí trestů časných za hříchy, skutečně zpáchané, jejichžto vina byla již odpuštěna. Toto prominutí trestů časných děje se mimo svátost pokání, a uděluje se od té Mocnosti, kteréž dány jsou klíče království nebeského, a svěřeny jsou poklady církevní.

Odpustky mohou se zváti duchovním penízem, jenž se béře z pokladu církevního, ze zásluh v Církvi svaté složených.

Že v Církvi katolické jest poklad církevní, nevyvážitelný, jenž ze zásluh Ježíše Krista a jeho živých údů se skládá, a u Boha v paměti milé se chová, jakož i, že řádnými odpustky ve prospěch údů se rozdává, učení jest katolické, a sv. sněmem Tridentským

---

Kongregace odpustků na učiněný dotaz u té věci odpověděla: Píše-li se o odpustcích dle pramene schváleného od téže sv. Kongregace, tu postačí schválení odpustků vyjmenovaných se strany biskupa, jenž uveřejnění toto potvrditi může. Le chrétien éclairé sur la nature et l' usage des indulgences, par le P. A. Maurel, S. J. Lyon. pag. 124.

jest vyjádřeno v sezení 25. (decretum de indulgentiis).

Sněm Tridentský o odpustcích takto praví:

„Jelikož moc odpustky udělovati od Krista Církvi propůjčena jest, a Církev této moci Bohem svěřené v nejstarších dobách užívala, svatý sněm učí a přikazuje, že užívání odpustků lidu křesťanskému jsouc velmi prospěšno, a vážností svatých sněmů byvši schváleno, v Církvi zachováno býti má.“ [1])

Poklad Církve, z něhož se dostává věřícím odpustků, nahromaděn jest nejprvé ze zásluh a dostiučinění Ježíše Krista, které majíce neskončenou cenu, tvoří poklad nevyvážitelný, dále náležejí k pokladu tomu zásluhy nejblahoslavenější Panny Marie a všech Svatých. Ačkoliv zásluhy a dostiučinění Ježíše Krista neskončeny jsouce, samy o sobě nejen stačitelny, ale nejvýš hojny jsou, aby z nich nahromaděn byl přehojný poklad pro všecky věřící, ráčil předce Ježíš Kristus přibrati k svému pokladu i zásluhy Rodičky Boží a

---

[1]) Sv. Ignac z Loyoly praví: Kdo lásku Boží a nebe hledají, mají odpustky za převeliký poklad a za drahé perle. Le chrétien éclairé sur la nature et l' usage des indulgences. pag 116.

všech Svatých, by tím způsobem odměny se jim dostalo za lásku boží, a spolu u velebné kráse se ukázalo Obcování Svatých na duchovním těle Církve sv., jejíž hlavou Kristus Ježíš jest.

Tělo duchovní čili Církev sv. nejen se honosí hlavou nejsvětější, ono má Svaté jako vzácné oudy, dle slov sv. apoštola Pavla k Římanům (12, 5.) „Jsme mnozí jedno tělo v Kristu, a každý zvláštně druhého oudem.

Poklad odpustků jest tudíž nejen duchovní poklad, ale též společný poklad oudům Církve, a rozdává se jim v čas příhodný, jak viditelná nejvyšší hlava Církve sv. za užitečné a potřebné uznává.

Uživání odpustků bylo v nejstarších dobách Církve sv., a mnozí vykladači písma sv. učí, že sv. apoštol Pavel v II. listu ke Korint. (2, 10.) udělil kajícímu křesťanu, jenž byl pro hřích vyobcován, odpustky, neboť praví; nebo i já, co jsem odpustil, jestli že jsem co odpustil, pro vás jsem odpustil v osobě Kristově.

Odpustky se rozdělují na plnomocné a neplnomocné, čili částečné.

Odpustky plnomocné jsou ty, jimiž nám

všecky časné tresty se odpouštějí, když nám dříve všecky hříchy dle viny odpuštěny byly.

Při odpustcích plnomocných může býti přidáno jubileum čili milostivé leto Jubileum jsou slavné odpustky plnomocné, které uděluje v některou dobu římský papež všem věřícím, spolu je zavazuje konati předepsané skutky zbožné, dávaje zpovědníkům zároveň zvláštní moc z hříchů a trestů zadržených rozhřešovati, a mnohé sliby přeměňovati.[1])

Neplnomocné čili částečné odpustky jsou prominutí částky trestů časných za hříchy. Tyto odpustky částečné jsou n. p. 40 dnů (quadragena) t. j. prominutí tak velkého trestu časného, jakýž v starých dobách Církve prominut byl tomu, kdo 40 dnů káti se měl, aneb odpustky sedmi let t. j. prominutí tolika časných trestů, které by byl kajícník přetrpěti musel při sedmiletém pokání, a kteréž mu před Bohem prominuty byly. Částečné odpustky, které se vyměřují na příliš dlouhá leta n. p. 1000 let aneb snad více, bývají podvržené, zřídka jen udělují se odpustky neplnomocné čili částečné na víc než 20 let.[2])

[1]) Andachtsbuch für den Jubelablass von P. Max Klinkowström S. J. Wien, 1881.

[2]) Le chrétien éclairé sur la nature et l' usage des indulgences, etc. pag. 73 a pag. 385.

Dále rozdělují se odpustky na místné, věcné a osobní.

Odpustky místné jsou ty, které některému zbožnému místu se udělují t. j. věřícím, kteří chrám Páně aneb kapli navštívějí, a tam dle zřejmého ustanovení se modlí.

Odpustky věcné dány bývají věcem, křížům, růžencům, penízkům (medaille), a bývají získány od těch, kteří tyto věci posvěcené nábožně při sobě nosí, a příslušné modlitby se modlí.

Odpustky osobní udělují se zřejmě a bezprostředně osobě, buď jednotlivé aneb obecné n. p. klášterníkům, když ten neb onen zbožný skutek vykonali.

Co se tkne odpustků místních, platí o nich tato pravidla: 1. Jest-li chrám aneb kaple odpustky omilostněny úplně rozbořeny jsou, zmizejí odpustky, poněvač nebyly uděleny naprosto místu, nýbrž výhradně jen kostelu a kapli. 2. Byl-li chrám celý zbořen a nový úhlednější vystavěn, aneb byl-li dle vůle představených na jiné vhodnější místo přenesen, při tom ale nebyl-li svého bývalého titulu chrámového aneb svého patrona zbaven, podrží své odpustky, jako by se byla změna nestala. 3. Není-li kostel úplně roz-

bourán, nýbrž bourá-li se v částkách, a hned zase nově-li se staví, neztrácí odpustků, neboť jest týž kostel.

Co se tkne odpustků věcných sluší se toho šetřiti: 1. Jest-li se rozbila věc na kusy, mizejí odpustky, které jí uděleny byly. 2. Byl-li kříž aneb obraz odpustkový tak porouchán, že ani znáti není, jak dříve vyhlížely, ztrácejí odpustky, kdyby ale jen něco nalomeno bylo, aneb dají-li se rozpadlé částky opět dohromady složiti a slepiti, není ani kříž ani obraz odpustků zbaven. 3. Přetrhne-li se růženec odpustkový, nepominou odpustky, byť by křížek rozlámán byl aneb některá zrnka se ztratila a jinými nahražena byla, poněvač přeměněním provázku aneb zrnek anebo kříže nepřestává růženec býti ve svém původním složení. 4. Kdyby se polovice zrnek růžence odpustkového rozbila, polovice, která zbyla, nemá odpustků; tak též není možno z dvou půlek růženců učiniti jeden růženec s odpustky, poněvač odpustky vždy dány jsou jednomu celému růženci. 5. Chce-li kdo získati odpustky, které uděleny byly křížům, obrazům, penízkům, růžencům, musí všecky ty věci posvěcené býti, a kdo odpustků účasten býti chce, musí je při sobě

nositi. Toho však třeba není, aby tyto posvěcené věci v rukou nosil. 6. Nikdo nemůže získati odpustků věcných, kdyžby užíval cizího, byť i dobrovolně zapůjčeného růžence, kříže a podobných věcí posvěcených. 7. Růženec má býti dříve koupen než se světiti dá, neboť posvěcené růžence nemají se prodávati.[1])

O mocnosti oprávněné odpustky udělovati, a o věřících, kteří jich mohou získati.

Článek víry katolické jest, že Církvi svaté dána jest moc udělovati odpustky, čili rozdávati poklady duchovní.

Pravda učení toho dokazuje se slovy Krista Pána: Tobě dám klíče království nebeského, a cokoli rozvážeš na zemi, bude rozvázáno na nebi. Sv. Mat. 16, 19. Slovy těmito udělil Pán Ježíš sv. Petru a všem jeho nástupcům moc rozvazovati všecky i ty nejtěžší hříchy, které věčné tresty zasluhují, a tím více možno říci, že sv. Petr obdržel i tu moc, časné tresty za hříchy odpouštěti, neboť ta moc jest menší nežli první, a obsažena

[1]) F. Lucii Ferraris prompta bibliotheca edit. Migne. pag. 431. tom. IV.

jest v slovech Krista Pána, která zahrnují plnou moc otvírati brány nebeské.

Římský papež může udělovati odpustky mocí od Krista Pána danou, tedy právem božím všem všudy věřícím jak plnomocné tak částečné, věcné, místné, osobní odpustky, on může udělovati je živým i mrtvým. Biskupové udělují odpustky dle práva obecného svým podřízeným, živým; a sice při svěcení kostela, a při výroční památce slavnosti posvěcení chrámu udílejí odpustky jednoho roku, při jiné pak příležitosti mohou mocí svou udíleti odpustky 40 dnů.

Jen papež může uděliti odpustky, které zemřelým přivlastněny býti mohou, poněvač odpustky se přivlastňují zemřelým způsobem výkupným, a nikoliv způsobem rozhřešným.

Papež maje klíč pokladů duchovních, otvírá svěřeným klíčem poklady ty, a přináší odtuď výkupný peníz za duše v očistci. K získání odpustků třeba šetřiti podmínek těchto: 1. Ten, jenž odpustky získati chce, musí býti tou dobou, když se mu odpustky udílejí, ve stavu milosti boží, poněvač vina trestu se dříve nepromine, dokavade by nebyla prominuta vina hříchu. 2. Musí býti podřízeným toho, jenž odpustky uděluje. 3. Nesmí býti

z Církve vyobcován. 4. Musí všecky předepsané skutky řádně vykonati na úmysly toho, jenž odpustky uděluje. 5. Musí vykonati všecky skutky osobně vyjímaje almužnu, kterou jeho jmenem i služebník dáti může. 6. Musí aspoň skutek poslední vykonati v stavu milosti boží. 7. Musí míti úmysl odpustky získati, a skutkem jej osvědčiti.

Byla-li podmínka při získání odpustků, že navštíveny býti mají chrámy, tedy může se tak státi i před přijímáním svatých Svátostí. Kdykoli za podmínku uloženo jest z hříchů se zpovídati, musí se tak státi, byť by ten, jenž odpustky získati chce, sobě těžkého hříchu ani vědom nebyl.

Není vždy třeba tolikráte se zpovídati, kolikráte kdo plnomocné odpustky získati chce n. p. při křižové cestě udělují se plnomocné odpustky bez zpovídání se.

Zvláštním dovolením na vždy uděleným mohou věřící, kteří se každý týden zpovídají, všecky plnomocné odpustky získati, které v tomž týdnu se udělují, trvají-li jen v stavu milosti boží. Tak stanoveno od pap. Klimenta XIII. 1763, a potvrzeno nově od sv. Kongreg. Odpustků r. 1841.

Odpustky mohou prospěti duším v očistci, byť by člověk v stavu milosti boží se nenalezal, vykonal-li jen skutky od Církve svaté předepsané.

Dle mínění vážených bohoslovců mohou býti získány odpustky pro zemřelé i tehdáž, když člověk v stavu hříchu jest, poněvač cena trestu čili příčina odpustkového zadostiučinění není skutek v hříchu vykonaný, nýbrž jest to poklad zásluh Pána Ježíše a Svatých, jenž od Církve sv. se přivlastňuje, jakmile skutek byl vykonán.

Skutek ten byl vykonán jménem Církve, v níž nikdy nechybí milost, tak jako almužna, kterou dal hříšný služebník z rozkazu pána svého, vždy prospěje pánu. Bezpečnější arciť jest, když se nalézá člověk v stavu milosti boží aspoň tenkráte, kdy poslední skutek přikázaný vykonán byl.[1])

Odpustky, které se udělují členům bratrstva Panny Marie nanebevzaté.

A.) Odpustky plnomocné.

1. V den přijatí do Bratrstva. 2. Na hod Boží vánoční. 3. Ve svátek svatých tří

[1]) Compendium Theologiae, moralis auctore P. Joanne Petro Gury S. J. — editio 17. adnotationibus Antonii Ballerini S. J. locupletata. tom. II. Roma. 1866.

králů. 4. Ve svátek Božího Těla. 5. V následující svátky marianské: Nepoškvrněného Početí. Narození. Zvěstování. Očišťování. Nanebevzetí. 6. Ve svátek sv. Josefa a ve svátek Ochrany jeho (III. neděle po Velikon.) 7. Ve svátky sv. Michaela archanděla (8. května a 29. září.) 8. Ve svátek sv. Apoštolů Petra a Pavla. 9. Na den všech věrných dušiček. 10. V hodinu smrti. 11. Jednou za měsíc v den, jejž každý sobě vyvoliti může.

Poznámka: Odpustky plnomocné mohou získány býti buď ve svátky vyjmenované aneb některý den v oktávě dotýčného svátku. Vedle Svátosti pokání a Nejsv. Svátosti oltářní ukládá se údům, navštíviti chrám Páně aneb veřejnou kapli, a pomodliti se tam za jednotu mezi knížaty křesťanskými, za vyhubení kacířství, a za povýšení sv. Církve katolické. Osoby žijící společně v posvátných družinách mohou získati odpustky, když své domácí oratorium navštíví. Přemnoho odpustků získají osoby ty, které často na hřbitov putují, a tam za věrné zemřelé se modlí.

B.) Odpustky neplnomocné.

1. Odpustky 7 let a 7 quadragen (40 dnů.)

a) ve všecky svrchu nejmenované svátky

Páně. b) ve všecky svrchu nejmenované svátky Rodičky Boží. c) ve svátky všech svatých apoštolů. d) v každý den v oktavě všech věrných dušiček. e) každé první pondělí v měsíci. f) ve všecky dny od soboty neděle první po devítníku až k popeleční středě.

2. Odpustky 300 dnů, kolikrátkoli údové Bratrstva kostel, v němž Nejsvětější Svátost oltářní se přechovává, navštíví a tam se pomodlí.

Odpustky štací římských.

V nejstarších dobách Církve sv. bylo zbožným obyčejem, že kněží s věřícími navštěvovali v Římě chrámy, v nichž umístěny byly hroby sv. mučenníků, a tam modlili se společně. První křesťané posvěcovali hroby svatých mučenníků tím, že nad nimi chrámy Páně stavěli, a nejsvětější oběť mše sv. na tom místě, kde hrob se nalezal, konali. Návštěvy v těchto chrámech nazývaly se štace čili zastavení. Papežové římští, a mezi nimi hlavně sv. Řehoř Velký, chtějíce udržeti zbožný obyčej ten, udělili všem věřícím, kteří navštívili štace římské, a tam se modlili, mnoho odpustků, a později přenesli stejnou míru udělených odpustků také na zbožná bratrstva, která

mimo Řím zřízena byla, zvlášť členům bratrstev škapulířských dostalo se hojných odpustků, kdykoli navštívili chrám toho řádu, jemuž škapulíř náležel.

Poněvač ale v mnohých krajinách není řádu, jemuž rodinný škapulíř náleží, dovoleno jest od Pia VI. r. 1777 a Lva XII. r. 1827, a postačí, navštíví-li se ve dny stanovené chrám farní aneb jiný chrám, kde oltář Rodičky Boží se nalezá. Členové Bratrstva Panny Marie nanebevzaté mohou získati odpustky štacím propůjčené.

Kdo by chtěl odpustky štací duším v očistci přivlastniti, musí návštěvu chrámu Páně vykonati, a tam na úmysl sv. Otce se modliti.[1])

Odpustky jsou následující:

Na nový rok, na tři krále, na neděli devítník, na 1ní a 2hou neděli po devítníku jsou odpustky 30 let a 30 quadragen.

Na popeleční středu odpustky 15 let a 15 quadragen. Ve čtvrtek po středě popeleční a ve všecky dny čtyřicetidenního postu až do zeleného čtvrtka jsou odpustky 10 let a 10 quadragen.

---

[1]) Die gnadenvolle Erzbruderschaft zum Troste der armen Seelen l. c. pag. 21.

Jen ve 4. neděli postní jest 15 let a 15 quadragen odpustků, na květnou neděli 25 let a 25 quadragen. Na zelený čtvrtek plnomocné odpustky. Na velký pátek a bílou sobotu odpustky 30 let a 30 quadragen. Na hod boží velkonoční plnomocné odpustky.

Ve všecky dny oktavy hodu božího až do neděle provodní, na sv. Marka a v prosebné dny jsou odpustky 30 let a 30 quadragen.

Ve svátek nanebevstoupení Páně plnomocné odpustky. V sobotu před hodem božím svatodušním a ve svátky dny oktavy až do svátku Nejsvětější Trojice odpustky 30 let a 30 quadragen. V suché dny měsíce září, ve středu, pátek a v sobotu odpustky 10 let a 10 quadragen.

V 1ní a 2hou a 3tí neděli adventní odpustky 15 let a 15 quadragen. V suché dny měsíce prosince odpustky 10 let a 10 quadragen. Dne 24. prosince na štědrý večer odpustky 15 let a 15 quadragen.

Dne 25. prosince na hod boží vánoční při první mši sv. odpustky 15 let a 15 quadragen. Při druhé mši sv. taktéž. Při třetí mši sv. a pro celý den plnomocné odpustky.

Dne 26. prosince ve svátek sv. Štěpána, dne 27. prosince ve svátek sv. Jana Ev., dne 28. prosince ve svátek Mlaďátek odpustky 30 let a 30 quadragen.

Oddělení II.

Účel svatého škapulíře.

Dějepisné památky vypravují, že Rodička Boží, Maria Panna hned od nejprvnějších začátků sv. víry křesťanské nábožně ctěna byla, a že ta vroucí úcta, již srdce křesťanské Matce Boží vyjádřiti a stlumočiti se snažilo, v rozmanitých a přečetných způsobech se jevila.

Zbožná úcta a posvátná láska k Rodičce Boží byly hluboko vštípeny již v srdcích apoštolů Páně, kteří po nanebevstoupení Ježíše Krista osiřelí jsouce devět dní s Rodičkou Boží společně se modlili, a pod její ochranou v Jerusalemě seslání zaslíbeného Ducha sv. očekávali. (Skutk. apošt. 1, 14.)

Po seslání Ducha sv. hned rozhlašovali svatí apoštolové, že Pán Ježíš, spasitel a vykupitel světa z Marie Panny se narodil, a

panický evandělista sv. Jan, miláček, chovanec a přední ctitel Rodičky Boží napsal ve svém evanděliu, že Pán Ježíš na orodování své nejsvětější Matky zázrak první a počátek divů svých učinil. (Ev. sv. Jana 2,5. 11.)

Ve svatém společenství s Marií Pannou, a pod její ochranou nejen svatí apoštolové církev Páně rozšiřovali, ale také všudy učili, že užitečno jest křesťanu, Matku Páně za pomoc vzývati, ochraně její se poroučeti, díla a práce všecky jí odevzdávati.

Rodička Boží často ukázala vroucím ctitelům svým, že milé a příjemné jest jí, byla-li zbožně uctěna a za pomoc důvěrně vzývána. Na důkaz, že věrné ctitele své opravdově do ochrany béře, a že jim pomoci chce při každém důležitém podniku a spasitelném dílu, zvolila Nejsvětější Matka Páně rozličná znamení, kteráž před světem mnohokráte nepatrná byla, jimiž ale dosaženy a vykonány byly veliké, předivné věci, n. p. zalíbil se jí svatý růženec, jejž podala zakladateli řádu kazatelského, svatému otci Dominiku, a jímž vykořeněno bylo zhoubné kacířství na západě Evropy, hlavně pak v jižní Francii.

K těmto nepatrným znamením, kterými Rodička Boží ohlásila a dokázala, že ctitele

své do zvláštní ochrany béře, náleží též svatý škapulíř.

Škapulíř dle slova latinského scapulare znamená tolik jako oděv, na ramenou spočívající, rameno střežící.[1]) Rámě člověka jest vždy znamením síly tělesné, a silná ramena mohou zdvihati a nositi těžká břemena, a mohou ochraňovati toho, kdo slabý a bídný jest. Rameny svými zastíní tě (Žalm 90, 4.), praví žalmista Páně o Hospodinu všemohoucím, jenž ochraňuje každého, kdo v něho doufá v souženích a v slabostech.

Škapulíř, jenž na ramena se klade, má nejprvé označiti duchovní, statnou sílu křesťana, ctitele Rodičky Boží. Sv. apoštol Pavel vypisuje (Efes. 6, 14—17) odění boží statečného křesťana v boji proti nepřátelům spasení, a přikazuje, aby každý křesťan jakožto bojovník Kristův oblečen byl v pancíř spravedlnosti. S ramenou křesťana má tedy viseti dolů silný pancíř spravedlnosti, aby odolal ostrým šípům pokušení hříšného. Pancířem spravedlnosti možno v obrazné řeči na-

---

[1]) Řeholníci nosí na řeholním oděvu (habitu) dlouhý škapulíř.

zvati svatý škapulíř, jehož předním účelem jest, aby křesťana, který na ramenou jej nosí, trvale upomínal, že jen křesťanská spravedlnost, anaž zlého se varuje, a dobré činí, anaž při všem jednání na stráž vysýlá svědomí a proti hříchu bojuje, šťastně nad pokušením ku hříchu vítězí.

Svatý škapulíř má býti dále křesťanu pancířem neobrazitelným, má ho tak ozbrojiti, aby se nikdy nezbavoval důvěry v Boha, nýbrž aby odhodlaně a trpělivě nesl každé břímě strastí vezdejšího života, aby statečně stál, byť by nepřátelé kruté šípy zlosti a nenávisti proti němu metali.

Svatý škapulíř připomíná křesťanu, který v něm jest oblečen, že na bojišti života proti nepřátelům není opuštěn a osamotněn, nýbrž, že Nejsvětější Panna Maria, která v písni Šalomounově (6, 9.) „spořádaným šikem vojenským se nazývá“, v boji každém ho sílí, a mocnou přímluvou svou u Boha vítězství mu připravuje.

Svatý škapulíř jest tudíž znakem křesťanské spravedlnosti a důvěry v Boha, on jest závdavkem spomocné lásky Rodičky Boží,

která vždy a všudy věrné ctitele své chrání a opatřuje.[1])

Škapulíře různých barev.

Žalmista Páně duchem prorockým jsa nadchnut, praví (44, 10), že stála královna po pravici krále v oděvu pozlaceném, ozdobena rozličností, t. j. že stála oděna jsouc rouchem rozličnobarvým.

Královna, jež stojí po pravici krále nebeského, jest Nejsvětější Matka Páně Maria.

Rodička Boží oděna jsouc oděvem slávy nebeské, nemůže v té nestíhlé kráse ani zobrazena býti, avšak umění malířské a ozdobnické vůbec snaží se předc oku zbožnému nastíniti a napodobiti aspoň barvami zevní krásu nejblahoslavenější Panny Marie. Barvy na oděvu Rodičky Boží střídají se jako barvy na malebné duze, a jsou půvabným rozkladem té nejněžnější sněhobílé nevinnosti, kterouž Matka Páně do stanův nebeských k potěše všech nebešťanů přinesla.

Barvami na rouchu Rodičky Boží mají

---

[1]) Protego nunc, in morte juvo, post funera salvo. Na tom světě chráním, při smrti pomáhám, po smrti spasím.

nejprvé vyznačeny býti vznešené a překrásné ctnosti, které se ukrývají ve velebné duši její. Všecka sláva její vnitř, vůkol přiodína proměnami. (Ž. 44, 14.)

Sv. škapulíř považuje se vždy jako oblíbené posvátné roucho marianské, které Rodička Boží svým ctitelům u blaženém vytržení ukázala, a pro všecky časy odkázala.

Barvy sv. škapulíře řídí se obyčejně dle barvy oděvu řeholního, jejž členové některého řádu marianského nosí.

Dle barev rozeznává se patero škapulířů, a sice škapulíř hnědý čili karmelitanský, bílý s červenomodrým křížem čili trinitařský, černý nebo servitský, modrý čili theatinský a posléz červený čili missionářský.

Řády řeholní v Církvi katolické, odívajíce se oděvem barev různých, mohou býti zvány jako Rodička Boží ve smyslu duchovním královnou Ježíše Krista, kteráž stojí blízko u pravice jeho, ozdobena jsouc rozličností; rozmanitý oděv v řádech řeholních zobrazuje zděděné barevné roucho Nejsvětější Matky Páně, jímž ona zde na světě se odívala, a připomíná jednotlivým členům, v kterých ctnostech pilní a bedliví býti mají.

By také ti zbožní ctitelové Rodičky Boží, kteří v řadách řeholních u věčné čistotě, dobrovolné chudobě a bezvýminečné poslušnosti, Bohu a Rodičce Boží zasvětiti se nemohli, předrahého dědictví, totiž oděvu a roucha Rodičky Boží účastni býti mohli, jestiť pro ně svatý škapulíř, malý a skrovný oděv marianský, vhodnou náhradou, a uvádí je do společenství těch bratří a sester, kteří celým rouchem Marie Panny oděni jsou na všecky časy.

Škapulíř karmelitanský.

Nikoliv nejstarší, však nejrozšířenější jest škapulíř hnědé barvy čili škapulíř karmelitanský. O něm, jakož i o zbožném řádu karmelitanském mohlo by se mnoho vypravovati, však stůj zde kratce jenom to nábožné čtení, které se nalezá v církevních hodinkách o slavnosti nejblahoslavenější Panny Marie na Hoře Karmelské. Slavnost ta se koná vždy dne 16. července. Nábožné čtení o slavnosti této zní následovně: „Ve svatý den Letnic, když apoštolové s nebe nadchnuti rozličnými jazyky mluvili, a nejsvětější jmeno Ježíš vzývajíce zázraky mnohé činili, tehdáž

jak se vypravuje, přemnozí muži, kteří šlepějí svatých proroků Eliaše a Elisea následovali, a kázaním Jana Křtitele na příští Krista připraveni byli, poznavše a zkusivše pravdu věcí, víru evandělia i hned přijali, a zvláštní vroucností nejblahoslavenější Pannu, s nížto rozmlouvati a se těšiti mohli, tolik ctíti začali, že první na tom místě hory Karmelské, kde Eliáš druhdy oblak do výše vstupující byl spatřil — oblak, jenž byl významem slavným Panny, — této nejčistší Panně chrámeček vystavěli.

Do tohoto chrámečku často každodenně se scházejíce, nábožnými obřady, modlitbami, písněmi nejblahoslavenější Pannu, jakožto zvláštní ochranitelku řádu ctili a oslavovali. Za tou příčinou jmenovali se vůbec Bratří blahoslavené Panny Marie na Hoře Karmelské, a název ten nejen potvrdili papežové, nýbrž udělili zvláštní odpustky těm, kteří tímto názvem buď řád aneb jednotlivé bratry pozdravovali.

Však nejen že nejvelebnější Panna název jim dala, a do ochrany je vzala, nýbrž i odznak svatého škapulíře blahoslavenému Šimonu Angličanu, představenému tohož řádu podala, aby nebeským tímto rouchem řád

svatý oděn jsa od jiných se rozeznával, a před nehodami hrozícími byl ochráněn.

Jelikož řád Karmelitanský v Evropě nebyl znám, a mnozí u papeže Honoria III. za jeho zrušení se přimlouvali, ukázala se v noci Honoriu nejblahoslavenější Panna Maria, a zřejmě mu přikázala, aby řád a členy jeho laskavě přijal a choval.

Rodička Boží nejen na tomto světě vyznamenala mnohými přednostmi zamilovaný řád svůj, ale i na onom světě (jelikož všudy moc a milosrdenství její přemnoho platí) dítky do spolku škapulířského zapsané, které při malém postu a kratičkých modlitbách pilné bývaly, a dle svého stavu čistotu zachovávaly, v pravdě mateřskou láskou, když ohněm očistcovým se očisťují, potěšuje, a do nebeské vlasti, jak zbožná víra chová, je uvádí.

Tolikými tedy a tak velikými dary obohacen jest řád, jenž slavnou památku nejblahoslavenější Panny způsobem trvalým založil, aby čest a sláva každoročně jí vzdávána byla.“ [1])

---

[1]) Breviář římský ve svátek nejblah. Panny Marie z Hory Karmelské dne 16. července.

Dle nábožného čtení toho dostalo se Šimonu Stockovi, jenž v Anglii r. 1164 se narodil, a za nejvyššího představeného řádu zvolen byl, té veliké milosti, že z rukou Rodičky Boží přijal svatý škapulíř pro členy svého řádu.

Tou dobou, když blahoslavený Šimon Stock byl představeným, byli Karmelitané velmi souženi a pronásledováni v západní Evropě. Nad tím rmoutilo se zbožné srdce bl. Šimona Stocka, jenž v tísni té dlouho se modlil, a Rodičku Boží vzýval, aby svému vyvolenému řádu pomohla. Při vroucím vzývání tom obdržel blahoslavený Šimon Stock svatý škapulíř od Rodičky Boží, a vypravoval bratřím svým, jak se to stalo, slovy následujícími: Bratří! když jsem vroucně k Marii vzdychal, a takto se k ní modlil: O Kvítku karmelský, Keři kvetoucí, Záře nebeská, Panno nepřirovnatelná, Matko nejlaskavější, dej Karmelitanům znamení a důkaz své ochrany; o Ty Hvězdo mořská! — v tom se mně zjevila Královna andělů provázena jsouc četnými zástupy, a v ruce držíc škapulíř pravila mně: Přijmi, milý synu, Škapulíř řádu tvého jakožto znamení mého bratrstva, jakožto zvláštní milost mou pro tebe a pro všecky Kar-

melitany. Kdo v tomto omilostněném oděvu nábožně zemře, nemáť trpěti věčného ohně, hle, znamení spásy, spása v nebezpečích, smlouva pokoje a věčná úmluva.

Tak vypravuje blahoslavený Šimon Stock, jehož svátek se slaví v řádu karmelitanském 16. května každého roku.[1])

Škapulíř trinitařský čili Nejsvětější Trojice.

Škapulíř barvy bílé s křížem červenomodrým jest o několik let starší než škapulíř karmelitanský, a náleží řádu Nejsvětější Trojice, jehožto účelem jest, zajaté křesťany vykupovati z rukou pohanských, aneb otroky z nelidského otroctví vysvobozovati. Zakladatelové řádu trinitařského jsou, sv. Jan z Mathy, a sv. Felix z Valois. Sv. Jan z Mathy narodil se 1160 v místečku Fauconu v Provenci z rodičů nábožností a urozeností proslulých. Žádostiv jsa učení vyššího odešel do Aixesu a do Paříže. V Paříži dosáhl

---

[1]) Skapulier-Büchlein der Karmeliten-Bruderschaft. Verfasst von Fr. Serapion a S. Andrea, unbeschuhtem Karmeliten der österreichischen Ordensprovinz. pag. 47.

hodnosti učitele ve vědách božích, a proslavil se velikou učeností a svatostí.

Biskup Pařížský poznav vznešené vlastnosti jeho posvětil ho na kněze, ač pokorný Jan velice se zdráhal, a svěcení přijati nechtěl. Úmysl biskupův byl zadržeti Jana v Paříži, aby tu vyučoval a vychovával mládež studující. Při prvním obětování mše svaté, kterou kněz Jan sloužil, a jíž biskup světitel jeho, a mnozí jiní v kapli biskupské přítomni byli, byl kněz Jan nebeskou sladkostí opojen, neboť v okamžiku tom, kdy nejsvětější Hostii pozdvihoval, ukázal se mu anděl v bílém a skvělém rouchu, na prsou měl všitý kříž barvy červené a modré. Ruce anděla byly roztaženy, a spočívaly na dvou otrocích, kteří po boku mu stáli, a těžkými okovy spoutáni byli, jeden byl křesťan, a druhý byl pohan.

Viděním tím dostal se muž boží do vytržení, a poznal hned, že od Boha mu ustanoveno jest, zajaté z rukou pohanských vysvobozovati. Zbožný Jan chtěl u věci tak důležité všeho dobře uvážiti, a protož odebral se do poustevnického zátiší, a tu z vnuknutí božího nalezl blahoslaveného Felixe z Valoisu, který na místě tom pustém již mno-

ho let svatě žil. S ním se spojil, a tři leta společně se modlili a rozjímali, a ve všech ctnostech se cvičili. Stalo se, že jedenkráte rozmlouvajíce u potoka o věcech božích, spatřili jelena, jenž mezi parohama měl zavěšený kříž barvy červené a modré.

Felix z Valoisu divil se tomuto zjevu, však Jan vypravoval mu o vidění svém, které měl při první mši sv., a nyní tím vroucněji se modlili, a ve snách třikráte napomenuti, odebrali se do Říma, aby od římského papeže potvrzení nového řádu obdrželi. Tehdáž byl za papeže vyvolen Innocenc III., jenž vlidně a laskavě oba sv. zakladatele uvítal.

Papež Innocenc brzy na to při mši sv., ve svátek sv. Anežky v Lateraně, když bylo pozdvihování Nejsvětější Hostie, spatřil anděla v bílém rouchu s křížem dvoubarvým; zdálo se Innocenci, jakoby viděl anděla zajaté vykupujícího. Tímto viděním byl Innocenc povzbuzen, a potvrdil řád, jehož bohumilým účelem bylo, vykupovati zajaté, a zbožní členové nového řádu byli oděni k úctě Nejsvětější Trojice oděvem trojbarvým, nosili totiž na bílém rouchu všitý kříž barvy červené a modré.[1])

[1]) Barva bílá znamená slávu Boha Otce, barva modrá utrpení Ježíše Krista, barva červená lásku Ducha sv.

Oba sv. zakladatelové odebrali se velice potěšeni z Říma zpět do Francie, a vystavěli v diecési Meldenské klášter, jehožto prvním představeným byl Felix, kdežto Jan po nějakém čase do Říma se vrátil s několika členy, a tu od papeže Innocence chrám sv. Tomáše obdržel. Sv. Jan z Mathy zemřel v Římě r. 1213 vykonav mnoho vznešených prací v řádu svém.

O sv. Felixu z Valoisu vypravuje se, že od Rodičky Boží dostalo se mu zvláštní znamenité milosti. Před svátkem narození Panny Marie bděl sv. Felix až do půl noci, kdežto všickni ostatní bratří jeho spali. Za čiré tmy šel sám sv. ctitel Rodičky Boží na kůr modlit se hodinky církevní, a aj tu spatřil u prostřed kůru nejblahoslavenější Pannu Marii, oděnu bílým oděvem Trinitarů s křížem červenomodrým, a po boku jejím bylo mnoho takto oděných nebešťanů. Felix se přidal k tomuto blahoslavenému zástupu, a s Rodičkou Boží, anaž předzpěvovala, prozpěvoval chvály boží, a sladce je dokončil. A jakoby již ze světa toho k nebeským řádům byl povolán, a jakoby byl anděl blízkou smrt mu zvěstoval, shromáždil kolem sebe bratry své, a napomínal je, aby milovali chudé a

zajaté, potom, duši svou Hospodinu odevzdav, sladce zesnul r. 1212.[1])

S řádem Nejsvětější Trojice velmi spříbuzněn jest řád Nejblahoslavenější Panny Marie de Mercede zvaný. Řád ten byl založen ve Španělích od sv. Petra Nolasca, zbožného šlechtice, a od krále Španělského Jakoba, roku 1218. Účelem předním řádu toho bylo vysvobozovati křesťany španělské pod jařmem pohanských Turků úpící. Rodička Boží vzala do zvláštní ochrany zbožný ten řád, a pomáhala horlivým členům v díle rekovné lásky k blížnímu. Památka založení řádu toho slaví se v Církvi sv. 24. září.[2])

Škapulíř servitský.

Škapulíř barvy černé nazývá se jinak škapulíř Bolestné Matky Páně. Škapulíř ten náleží zbožnému řádu, jehož členové se nazývají Sluhové Marie (Servité). Roku 1233 ve svátek nanebevzetí Panny Marie bylo sedm vznešených a bohatých měšťanů Florentinských přítomno slavným službám božím. Slav-

[1]) Breviář Římský dne 8. února a 20. listopadu.
[2]) Breviář Římský dne 24. září.

nost svátku tohoto rozhřála srdce sedmi těch měšťanů, a všickni touž dobou vnuknutím Rodičky Boží obdařeni jsouce, na tom jednomyslně se uradili, že svět opustějí, a duchovnímu životu se zasvětí.

Nejdříve požádali biskupa Florentinského za radu a přivolení, a když svolení obdrželi, rozdali chudým všecky statky své, oblékli se v chudičký oděv barvy šedé, a odebrali se na osamělé místo Villa Camartia zvané, kde v malém domečku duchovní cvičení počali. Sedm těch blahoslavených mužů spojilo se páskou svaté lásky, a řízením božím se stalo, že když v městě se byli ukázali, neočekávaně slyšáno bylo volání nemluvňátek, mezi nimiž byl také svatý Filip Benitius, sotva 5 měsíců stár — Služebníci Marie!

Od toho času tak odevzdali se Rodičce Boží, že ji jako Matku svou ctili, ve všem ji poslouchali, a z lásky k ní každému se ponížiti usilovali. Za to byli Rodičce Boží tolik milí, že, když na hoře Senarské, kterou jim Matka Páně ukázala, před chvalořečí lidskou se skryli, a když na hoře té bolesti ukřižovaného Pána Ježíše, a nejsmutnější Matky jeho rozjímali, Rodička Boží se jim

zjevila, a oděv smuteční se škapulířem jim určila, a na památku svých Bolestí je posvětila.

Tak zaměnili spolu s přivolením biskupa svůj šedý, popelový oděv v černý; po několika letech přišel do Florencie sv. Petr mučenník spatřit a shlédnout jich svatosti, a viděl, jak tito přátelé boží vespolek se milují, laskavě obcují, a jak jeden pro druhého z lásky a ochotně vše koná.

Sv. mučenník doufal, že Bůh bude oslaven, že svět bude oblažen, když přátelé ti pod ochranou Rodičky Boží se rozšiřovati a množiti budou, a protož modlil se vroucně s nimi, aby Matka Páně nějakým znamením vůli svou mu projevila.

Nejsvětější Panna vzývání sv. Petra mučenníka vyslyšela a zjevila mu, že těch sedm mužů, a ty, kteří po nich přijdou, přijímá do zvláštní služby své, a že má býti zřízen řád k její cti a slávě. Tímto rozkazem nejsvětější Panny byli otcové ti povzbuzeni a rozníceni, a založili svatý řád služebníků (Servitů), aby se naplnila vůle té nejvyšší královny, kteráž si žádala míti rodinu v jmenu svém trvající. Hospodin ozdobil věrné, dobré služebníky Matky své v životě

tom všemi ctnostmi, při smrti mnohými divy, a po smrti mnohými zázraky. Svátek svatých zakladatelů řádu Servitů slaví se v Církvi sv. 11. února.[1])

---

[1]) Breviář římský dne 11. února. Všech sedm svatých zakladatelů zemřelo blaženou smrtí, což bylo odplatou za vzývání bolestné Matky Páně. Prvnímu Bonfiliu zvanému, oznámila Rodička Boží čas, kdy umře, a hlasem s nebe byl volán z tohoto světa. Druhý Alexius Falconeri sloužil Bohu v řádu 77 let, dosáhl věku 110 let, a Bůh mu dal milost, že při smrti své potěšen byl od Ježíše Krista, a od velikého zástupu andělů, a tak u blažené útěše vyveden byl z tohoto světa na věčnost. Třetí jmenem Amideus skvěl se ctnostmi, a hořel ohněm lásky boží tak, že Bůh světu oznámil při smrti svatost jeho, anať hora, na níž klášter byl vystaven, stála ve světle ozářena, a vůkol ní se rozšířila líbezná vůně. Dva jiní zakladatelové, Sosteneus a Uguccio dověděli se z poselství božího, že jedním dnem oba zemrou. Tak se stalo. Právě, když se současně modlili Anděl Páně, ubíraly se jich duše touž dobou do nebe. Blaženě zemřel šestý zakladatel sv. řádu Manetti, jenž v oktavě svátku nanebevzetí Panny Marie chválil Rodičku Boží písněmi a modlitbami — a v tom čase povolán byl z údolí slzavého do slávy věčné. Bonajuncta, poslední mezi svatými zakladateli obětoval mši sv., a ještě na sobě maje roucho knězské činil

Skapulíř theatinský.

Škapulíř barvy modré čili theatinský zavedla, a rychle rozšířila ctihodná služebnice boží, Voršila Beninkasa, zakladatelka kongregace obětovaných panen (oblatae) a poustevnic theatinských. Zbožná panna byla ve svatosti své mnohými těžkými zkouškami zkusena, a za to byla nejen od sv. Filipa Nerejského, ale též od papeže Pia VI. dekretem dne 7. srpna 1793 vychválena.

Ctihodná panna Voršila Beninkasa planouc vroucí láskou k Bohu, zanícena byla svatou horlivostí pro čest a slávu boží a spásu nesmrtelných duší.

Bůh ji často obdařil milostí předivného vytržení, a při takovém omilostněném vytržení stalo se roku 1617 ve svátek očišťování Panny Marie, že spatřila nejblahoslavenější Pannu Marii Matku Boží, oděnu bílým oděvem, na němž spočíval druhý oděv modrý.

---

bratřím řádu řeč o Umučení Páně. Když pak vyslovil ta slova, „ukřižovali Ho“, vztáhl ruce své vzhůru — pak zvolal slova Páně: „Otče, v ruce Tvé poroučím ducha svého“ — a v tom okamžiku vypustil duši. Kurzer Unterricht über die Skapuliere von P. Jos. Alois Krebs C. SS. R. pag. 27. Auflage 8. Saarlouis. 1880.

Matka Páně držela v rukou přečistých božské děťátko své, a kolem nejsvětější Panny byl zástup panen, které oděny byly oděvem barev stejných.

Maria Panna promluvila tato přesladká slova zbožné služebnici své: Potěš se, Voršilo, ustaň konečně plakati, a proměň vzdechy své u vroucí radování, a slyš s pilnou pozorností, co můj a tvůj Ježíš, jejž na klínu svém držím, tobě řekne.

Po těchto potěšitelných slovech Matky Boží promluvil Syn její, a sdělil nábožné panně, že vůli má, aby posvátná poustevna s názvem nepoškvrněného početí Marie Panny vystavena byla, kdež by 33 panen jako poustevnic žilo, a které by tím způsobem, a v oděvu téže barvy oblečeny byly, jakož byla s udivením spatřila na jeho nejsvětější Matce.

Při tom slíbil Pán Ježíš, že zvláštní milosti a přemnohé duchovní dary těm udělí, kteří řádu tohoto horlivě se přidrží, a pilně zachovávati budou vše to, cokoli jim dále ještě přikázáno bude.

Ctihodná panna neměla dosti na tom zaslíbení, nýbrž modlila se a prosila, aby Bůh tyže milosti také těm věřícím uděliti ráčil, kteří by ve světě žijíce nepoškvrněnou

a panickou Matku Boží upřímou a vytrvalou nábožností ctili, a dle svého stavu počestně a křesťansky živi byli, pak na sobě malý škapulíř modrojasné barvy nosili. Na důkaz, že nábožná prosba její vyslyšena byla, spatřila, ještě trvajíc v sladkém vytržení zástup andělů, kteří sem tam poletujíce modrojasné škapulíře u velikém množství na zem sypali. Ctihodná služebnice boží začala hned, jsouc plna radosti, malé škapulíře dělati, a jak mile od kněze posvěceny byly, rozdala je věřícím, kteří s velikou úctivostí a nábožností je nosili. Čím více se množil počet těch, kteří svatým škapulířem v pobožnosti se utvrzovali, tím větší byla radost nábožné panny. Radosti však největší dostalo se jí tím, že dříve než zemřela, svatý škapulíř všudy byl rozšířen, a že všudy v nábožné úctě byl chován. Po smrti této ctihodné služebnice boží hotovily duchovní dcery její škapulíře, které v lidnatém městě neapolitanském tak zobecněly, že každý vroucí ctitel Rodičky Boží sobě žádal, oblečenu býti ve škapulíř blahoslavené Voršily Beninkasy.

Řeholní kněží Theatinští, kteří dle sídla biskupského Theate, Theatiní se nazývali, řídili a spravovali posvátnou poustevnu, která

se potom poustevnou sestry Voršily nazývala, a obdrželi od Stolice apoštolské to zvláštní, pro ně vyhražené právo, že malé škapulíře světiti a věřící v ně oblékati mohou. Dle toho práva Theatinům uděleného pojmenován jest modrý škapulíř také škapulíř theatinský.[1])

Škapulíř missionářský.

Nejnovější škapulíř jest škapulíř červený, čili škapulíř Umučení Páně,Nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše, a nejmilostnějšího, nejsoucitnějšího Srdce nepoškvrněné Panny Marie.

Sv. Alfons z Liguori jmenuje ve Chválách Marianských (II. díl. str. 26) jenom čtyry škapulíře, jak za jeho času rozšířeny byly. V dobách našich, kde Nejsvětější Srdce Pána Ježíše, a Rodička Boží jakožto Paní Nejsvětějšího Srdce u všech národů křesťanských víc a víc ctěny a oslavovány jsou, stalo se, že nyní odívají se rádi ctitelové Rodičky Boží červeným škapulířem, aby osvědčili lásku svou

---

[1]) Parvi Caerulei Scapularis in honorem B. Mariae V. Immaculatae, cui clerici regulares benedictionem impertiuntur, brevis notio et indulgentiarum adnexarum catalogus. Romae. typis Ph. Martelli. 1879.

k Nejsvětějšímu Srdci Páně, a k nejmilostnější vládkyni tohož nejsvětějšího Srdce, aby dokázali, že slouží božskému Srdci v pokoře a v tichosti, a že u Něho hledají jediné občerstvení a odpočinutí pro veliké orodování Rodičky Boží.[1])

Původ svůj má škapulíř missionářský v kongregací, kterou založil svatý Vincenc z Pauly (1576—1660), a jejíž přední účel jest mimo města hlásati vesnímu lidu pravdy sv. víry, a rozdávati svaté svátosti, čili úřad missionářský konati, a protož nazývá se kongregace sv. Vincence kongregací missií.

V Paříži dostalo se kongregací domu sv. Lazara, a odtuď nazváni jsou kněží missionáři také Lazaristé. Jiná zbožná kongregace, kterou sv. Vincenc byl založil, jest kongregace milosrdných Sester, které ošetřují choré, bídné a nemocné, aneb vyučují chudé dívky.

Dne 26. července 1842 byla v Paříži jedna milosrdná sestra obdařena viděním, a vypravovala o něm toto: Zdálo se mi, že vidím Pána Ježíše, an ve své pravé ruce drží

---

[1]) Annales de Notre-Dame du Sacré-Coeur à Issoudun.

červený škapulíř, jenž byl z vlny zhotoven, a na dvou provázkách dolů visel. Na jednom konci škapulíře byl vyobrazen ukřižovaný Spasitel, dole u kříže ležely nástroje, jimiž byl mučen, bičíky, kladiva a pokrvácené roucho. Kolem kříže byla slova: Svaté muky našeho Pána Ježíše Krista, spaste nás!

Na druhém konci škapulíře byl obraz Nejsvětějšího Srdce, a Srdce Marie Panny. U prostřed Srdcí těch byl kříž, jenž se nad nimi vzhůru povznášel. Kolem obrazu bylo psáno: Nejsvětější Srdce Ježíše a Marie, ochraňujte nás!

Dále praví ctihodná služebnice boží: Milosrdný vykupitel žádá, aby škapulíř ten byl nošen, neboť tím obleče se člověk v Krista Ježíše, a roznítí se láskou k utrpení jeho. Podobných zjevení měla tato nevěsta Ježíše Krista ještě více. Když se slavila památka povýšení sv. kříže r. 1846 pravil k ní Pán Ježíš: Všickni ti, kteří tento škapulíř nosí, obdrží každý pátek veliké rozmnožení víry, naděje a lásky.

Představený domu missionářského u sv. Lazara kladl všecka ta zjevení na lehkou váhu, a namítal, že veliké obtíže v tom budou, aby pobožnost ta církevního schválení

dosáhla. Na to odpověděla zbožná panna: Náš Pán žádá si toho, aby škapulíř umučení jeho byl zaveden, a o tom, že se tak stane, nijak nepochybuji.

On bude věděti, v kterém čase všecky překážky se odstraniti dají, které by v cestě stály pobožnosti této, on obohatí předrahý den smrti své, jakožto obzvláštní den, poklady církevními.

V měsíci červnu 1847 podal představený Lazaristů zprávu sv. Otci Piu IX. o události té, a papež Pius IX. se radoval, že nový prostředek omilostěný se objevil, jímž Bůh hříšníky k sobě obraceti chce.

Sv. Otec Pius schválil 25. června 1847 pobožnost škapulířskou, a dovolil kněžím kongregace missií světiti a rozdávati škapulíř umučení Páně s mnohými odpustky.[1])

Omilostěnost sv. škapulíře.

Sv. škapulíř jest obohacen poklady duchovními, a bohaté milosti jeho plynou z rozličných posvátných pramenů. Nejobecnější

---

[1]) Lé chrétien éclairé sur la nature et l' usage des indulgences, par le P. A. Maurel pag. 277.

pramen bohaté omilostěnosti sv. škapulíře béře se z modliteb církevních, které se konají jak při svěcení škapulíře tak i při pokládání jeho na ramena ctitele marianského.

Modlitby církevní jsou před tváří boží velmi mocny a účinlivy pro nestíhlé zásluhy Ježíše Krista, a pro nejmocnější jmeno jeho, které zlým duchům nejhroznější jest, a dále pro zaslíbení Ježíše Krista, an praví: začkoli prositi budete Otce mého ve jmenu mém, dáť vám, proste, a vezmete; hledejte, naleznete, tlucte, a bude vám otevříno (Sv. Luk. 11, 10.)

V látce škapulíře arciť žádná duchovní moc nespočívá, veškerá síla jeho přichází z vůle boží, která skrže Církev a její sluhy posvěcuje škapulíř, a zbožným věřícím prospěšným jej činí. Tím jest dán výhost vší pošetilé pověře, a všemu opovážlivému spolehání se na sv. škapulíř.

Omilostěnost sv. škapulíře dále pochází z převelikých a přehojných zásluh nejsvětější Matky Boží, která jest rozdavatelkou milostí božích, pokladů lásky, milosrdenství, světla a spásy, a kteráž jsouc Matka všech věřících, odměňuje jim každé důvěrné vzývání a vychvalování, a s radostí pomáhá těm, kdo k

její poctě trvalé svatým škapulířem se odívají, a na vznešené ctnosti její ustavičně pamatují.

Nemalá působnost svatého škapulíře plyne ze zásluh těch duší nábožných, které v tuhém a přísném řádu řeholním žijí, a v jichž středu svatý škapulíř, u veliké cti jako zděděný odkaz, jako marianský znak, se chová na památku rekovných skutků a ctností, kterými se proslavili svatí zakladatelové a rozšiřovatelové svatého řádu.

Posléz zjevuje se veliká síla a působnost sv. škapulíře v tom, že zbožní ctitelové Rodičky Boží, kteří v něm dávno již oblečeni jsou, své přemnohé bolesti a zármutky, své přečetné těžké oběti a kající skutky z lásky bratrské věnují těm, kteří v dobrém ještě slabí jsou, ačkoliv i oni svatým škapulířem odíti se dali.

Nejrozsáhlejší však omilostěnost sv. škapulíře spočívá v tom, že nábožní věřící, kteří ve sv. škapulíř oblečeni jsou, přehojných svatých odpustků nabývají, a je duším v očistci přivlastňují.

Zvláštní milosti při jednotlivých škapulířích.

a.) při škapulíři karmelitanském.

Dvě zvláštní milosti jsou přisouzeny to-

muto škapulíři, a sice zachránění před ohněm věčným, a tak zvané privilegium sobotní.

První milost spočívá v tom, že členové bratrstva škapulířského, kteří sv. škapulíř nábožně nosí, a v něm umírají, od Rodičky Boží zachráněni bývají před nešťastnou smrtí a věčným zahynutím. Samo sebou se rozumí, že této milosti nedojdou ti, kdož opovážlivě se spolehají na sv. škapulíř, v hříších a nepravostech žijí, a k spasitelnému napomínání zatvrzelé srdce mají. Tato ochrana Matky Páně v tom spočívá, že přímluvou svou u Boha, členům, kteří svatým škapulířem oděni jsou, milost zvláště účinkující vymáhá, aby se těžkých hříchů varovali, v dobrém setrvali, aneb, když od pravé cesty se uchýlili, upřímým pokáním zase k Bohu se navrátili. Kdo tyto milosti srdcem zatvrzelým zamítá, tenť svou vinou zaslíbení a předobrotivé úmysly Matky Páně kazí, a tomu škapulíř nijak neprospěje.

Druhá milost, která privilegium sobotní sluje, spočívá v tom, že Nejsvětější Panna členům bratrstva škapulířského, kteří v životě tom nábožně sv. škapulíř nosili, některé přikázané podmínky vyplnili, a škapulířem oděni jsouce v stavu milosti boží z tohoto

světa na věčnosť se odebrali, láskou mateřskou v očistci pomáhá, a že zvlášť každou sobotu je těší, v mukách jim polehčuje, a co nejrychleji z očistce je vysvobozuje, a do nebeské radosti je uvádí. Aby však tohoto privilegia sobotního duše po smrti účastna býti mohla, třeba jest, aby 1. čistotu stavu svého zachovávala, 2. hodinky marianské denně se modlila, jak v římském breviaři se nalezají.[1])

Kdo by však čísti nemohli, mají za to se zdržeti od požívání pokrmů masitých ve středu, v pátek a v sobotu. Sv. kongregace (15. srpna 1840) vyjádřila, že členové, kteří by z příčiny důležité té povinnosti, buď se modliti hodinky marianské, aneb se postiti ve dny vyznačené, zadost učiniti nemohli, svého zpovědníka požádati mohou, aby jim přeměnil povinnost tuto k. p. modliti se Zdrávas královno. Magnificat atd.

Kdo škapulíř karmelitanský ustavičně nosí, má účastenství ve všech milostech a odpustcích bratrstva škapulířského vyjímaje privilegium sobotní; chce-li toho také účasten býti, musí podmínky svrchu uvedené plniti.

---

[1]) Kněží modlící se officium předepsané, mohou zadostučiniti podmínce, která žádá modlitbu hodinek marianských.

b.) při škapulíři trinitařském.

Škapulíř trinitařský nosívali v prvních dobách jeho početí křesťané, kteří se přičiňovali bratry křesťanské ze zajetí a otroctví ukrutných Saracenů vysvobozovati. Když pak násilná moc pohanských Saracenů ve Španělích přemožena byla, začal pomíjeti účel blízký tohoto bratrstva škapulířského, avšak možno v podobném směru oblékati se ve škapulíř trinitařský, a ctíti Nejsvětější Trojici tím, že malý příspěvek na zakoupení pohanských dítek, které v Africe se prodávají, se obětuje, aneb aspoň na křesťanské spolky, které dítky nebohé kupují, požehnání boží modlitbami se svolává.

Sv. Otec Pius IX. udělil 28. března 1847 členům trinitařského bratrstva škapulířského, když sv. škapulíř nosí, a denně celý rok 3krát Otčenáš a Zdrávas se modlí, a Sláva Otci atd. k úctě Nejsvětější Trojice říkají, odpustky 7 let a 7 quadragen (1 quadragena= 40 dnů). Plnomocné odpustky získají ti, kdož jednou za měsíc vedle uvedených podmínek přijali svátost pokání a Nejsvětější Svátost oltářní, a pak se pomodlili na úmysl sv. Otce.[1])

[1]) Summarium Indulgentiarum ordinis Excalceatorum SS. Trinitatis. Romae. Typographia Aureli. 1873.

c) při škapulíři servitském.

Při tom škapulíři jest propůjčeno mnoho odpustků těm, kteří se modlí růženec sedmi Bolestí Rodičky Boží. V Italii, v městě Todi chová se jako drahocenná památka a svatý ostatek růženec sedmibolestný, na němž sv. Filip Benitský se modlíval, a bolesti Matky Páně sobě rozjímal.

Růženec sedmi Bolestí Rodičky Boží jest takto upraven: Sedm Otčenášů jest rozděleno mezi sedmero Zdrávasů, které jsou na památku 7 Bolestí Rodičky Boží, a při nichž má býti spomenuto zvláštních těch přehořkých bolestí.

Bolesti byly tyto: 1. byla v chrámu Jerusalémském, kde starý Simeon Matce Boží pravil: Tvou vlastní duši pronikne meč. 2. když Rodička Boží do Egypta utíkati musila s malým Ježíškem a se sv. Josefem před ukrutným králem Herodesem. 3. když Rodička Boží v chrámě Jerusalémském ztraceného Synáčka tři dni hledala. 4. když Rodička Boží spatřila Pána Ježíše, nesoucího na ramenou těžký kříž na horu Kalvarii. 5. když Nejsvětější Matka pod křížem stála, na němž byl Ježíš Kristus přibit. 6. když Matka Boží

mrtvého Pána Ježíše s kříže sňatého na klín svůj položila. 7. když Nejsvětější Rodička Boží k hrobu vyprovázela Nejsvětější Tělo Synáčka svého.

Po ukončení celého růžence modlí se nábožní ctitelové Matky Boží třikráte Zdrávas Maria k úctě slzí Rodičky Boží, které prolévala v přehořkých bolestech svých.[1])

d) při škapulíři theatinském.

Při tomto sv. škapulíři udělují se ty největší odpustky při těch nejmenších podmínkách. Kdo nábožně a kajicně se modlí 6krát Otčenáš a 6krát Zdrávas Maria, pak Sláva Otci, Synu a Duchu sv. atd. k úctě nepoškvrněného Početí Panny Marie, a spolu na ten úmysl, aby Bůh církev sv. povýšiti, bludy vykořeniti, hříšníky obrátiti, a mezi knížaty křesťanskými jednotu a svornost udržeti ráčil, získá na každém místě, každého času, a pokaždé všecky odpustky, které uděleny jsou sedmi hlavním chrámům Římským, dále odpustky Portiunkule, odpustky Jerusa-

[1]) Esercizi divoti a Maria Vergine addolorata e ad alcuini santi e beati dell' ordine de suoi servi. Roma coi tipi del Salviucci 1877.

lémské a Kompostelské sv. Jakoba Apoštola. Odpustky ty mohou přivlastněny býti duším v očistci dle ustanovení Pia IX. 7. června 1850.[1])

e) při škapulíři missionářském.

Přečetné odpustky tohoto sv. škapulíře, které uděleny jsou od svaté stolice apoštolské těm, jenž sv. škapulíř nosí, a přehořké umučení Páně rozjímají, nemohou býti přivlastněny duším v očistci.

Den pátečný jest velikými odpustky obdařen, a kdo sv. škapulíř missionářský políbí, a při tom nábožně říká ta slova: „Tebe Pane, prosíme, přispěj služebníkům svým ku pomoci, které jsi předrahou krví svou vykoupil“ — účasten jest odpustků 200 dnů.[2])

Čeho sluší šetřiti těm, kdo sv. škapulíř nosí?

1. Chce-li kdo svatý škapulíř s užitky duchovními nositi, musí nejprvé do něho řádně oblečen býti od kněze, na ten cíl oprávněného, který dříve škapulíř byl posvětil.

---

[1]) Parvi Caerulei Scapularis in honorem B. Mariae V. Immaculatae brevis notio. etc. [2]) Facultas benedicendi Scapulare rubrum concessa a Superiore generali Congregationis Missionum. Parisiis ad s. Lazarum. 1881.

2. Škapulíř musí býti upraven v barvách předepsaných z látky vlněné. Má-li nějaké zvláštní vyobrazení býti přidáno, musí na škapulíři zřejmo býti.

3. Škapulíř má se nositi ve dne i v noci na ramenou tak, že přední část dolů visí přes prsa a zadní přes lopatky, není ale třeba, aby škapulíř těsně spočíval na těle samém. Bez důležité příčiny nemá se s těla skládati.

4. Škapulíř bílý Nejsvětější Trojice, byl-li roztrhán, ztrácí posvěcení, a kdo by nový nositi chtěl, musí za nové oblékání žádati. U jiných škapulířů není toho předpisu.[1])

5. Více škapulířů může býti v jednom složeno, avšak různost barev musí ukázati, do kterého škapulíře žadatel byl oblečen.

6. K uvarování všech nepokojů a sklíčeností ve svědomí dlužno říci, že těm, kdo sv. škapulíř nosí, nižádných modliteb přikázáno není, a že, třeba by ten, jenž sv. škapulířem oděn jest, ani jednou za den na svůj škapulíř nespoměl, žádného hříchu tím se

---

[1]) P. Jos. Alois Krebs. Congr. SS. R. praví ve svém „Kurzer Unterricht über die Skapuliere“ pag. 6., že škapulíř, který náleží řádu trinitařskému, byl-li posvěcen od kněží redemptoristů, navždy jest posvěcen jako ostatní škapulíře.

nedopouští. Sv. škapulíř také nemůže býti nikomu na závadu při denní práci, a při povinnosti v povolání.

7. Radí se nábožným ctitelům Rodičky Boží, kteří sv. škapulířem oděni jsou, aby často na dušičky v očistci spomínali, a jim získané odpustky, které při jednotlivých škapulířích četné jsou, přivlastňovali.

Nejvhodnější by bylo vždy ráno při modlitbě tak učiniti, a sice úmysl vzbuditi a Pána Boha prositi, aby všecky odpustky, jichž možno toho dne získati, duším v očistci přivlastněny byly.

Ve svátky marianské pamatovati na dušičky v očistci, a je poroučeti mateřské lásce Rodičky Boží, jest velmi chvalitebno a záslužno. Také to chvály jest hodno, odevzdají-li se odpustky, které duším v očistci přivlastněny býti mají, do rukou Rodičky Boží, anať nejlépe ve své péči mateřské je rozdělí.

8. Kdo do Bratrstva nejblahoslavenější Panny Marie nanebevzaté jest zapsán, čili kdo v Bratrstvu Panny Marie duším v očistci skutky zbožnými pomáhá, může od splnomocněného kněze, který do toho Bratrstva zapisuje, oblečen býti ve škapulíř trinitařský, čili bílý, a ve škapulíř missionářský čili červený.

Pro jiné škapulíře třeba jest zvláštního plnomocenství, aby řádně posvěceny byly.

9. Kdo ve svatý škapulíř řádně oblečeny jsou, mohou se modliti mnohé růžence, jimž hojné odpustky uděleny jsou, o čemž níže pojednáno bude.

10. Komu toho dovolují poměry života, že často svatou zpověď konati a Nejsvětější Svátost oltářní přijímati může, ten svatý škapulíř na sobě nose, účasten jest přemnohých darů duchovních.

11. Kněz, jenž škapulíře světí, a do nich obléká, může ve všech pochybnostech s ohledem na podmínky stanovené při jednotlivých škapulířích vysvětlení dáti, neboť vedle splnomocnění uděleného od představených řádů, dostává se mu i obšírnějšího poučení. Taktéž postará se o to, aby nábožný křesťan, který škapulíř nosí, ku Bratrstvu škapulířskému, kde zřízeno jest, přivtělen býti mohl, a aby tím účastenství měl ve zvláštních milostech, které Bratrstvu, jehož se týče, uděleny jsou.[1])

---

[1]) Rituale benedictionum, receptionum et absolutionum in usum Sacerdotum, qui vi muneris vel quoad personam facultate pollent aggregandi

Několik příkladů o předivném ochránění těch, kteří sv. škapulíř nosili.

„Rodička Boží odplacuje za nejmenší skutky těmi největšími dary, neboť nejštědřejší jest,“ praví sv. Ondřej Kretonský. Bez odplaty a bez ochrany nenechá Rodička Boží nikoho, kdo ji prosil, vzýval, k ní v potřebách a při prácích svých se utíkal. Ctitelům svým, kteří vychvalují moc a slávu její, kteří oděvem jejím, sv. škapulířem se odívají, odměňuje hojnými dary a milostmi. V nebezpečí těla i duše, a zvlášť v poslední hodině života ukazuje se jim mocnou a dobrotivou pomocnicí. Nebylo by možno udati, co vše Rodička Boží učinila pro ty, kdo sv. škapulíř její nábožně nosili.

Škapulíř byl posvátným ochranným oděvem sv. papežů a králů. Nejvzácnějším oděvem byl škapulíř sv. Eduardu, králi anglickému, a sv. Ludvíku, králi francouzskému — a mnohým vznešeným členům rodin panovnických v Evropě, kteří nezřídka s velikou slavností ve sv. škapulíř oděni byli.

---

utriusque sexus Christi fideles ad piam Archisodalitatem sub titulo B. V. M. in coelum Assumptae, ad animas purgatorio igne detentas juvandas etc. Veteris Oettingae.

O zbožném papeži Lvu XI. se vypravuje, že od maličkosti zbožně nosil sv. škapulíř. Když za papeže zvolen byl, svlekal s něho služebník roucho kardinalské, aby ho oblekl v roucho papežské. V tom spatřil služebník na zbožném papeži sv. škapulíř, a chtěl jej s něho sejmouti; papež Leo XI. ale pravil: Desine Mariam, ne me desinat Maria. — Nech při mně Marii, by mne neopustila Maria. Jako Lev XI. tak i ostatní jiní papežové nosíce sv. škapulíř důvěru svou skládali v ochranu a pomoc Rodičky Boží, a pomocí tou vykonali převeliká díla v úřadu svém, n. př. Kliment VIII., Alexandr VII., Benedikt XIII. a Benedikt XIV.[1])

Sv. Alfons ve Chválách marianských vypravuje tyto události: Na bojišti po bitvě nalezen jest vojín, který byl tak raněn, že koule roztříštila mu čelo, a ven vyletěla zadní částí hlavy. Ubohý vojín spatřiv hejtmana k němu se blížícího, prosil ho, aby mu přivedl zpovědníka, dříve než by zemřel. V rukou vojína byl růženec a škapulíř. Zpovědník přišel, a raněný vojín vstal vzhůru, zpovídal

---

[1]) Skapulier-Büchlein der Karmeliten-Bruderschaft l. c. pag. 117.

se s velikou lítostí, a když došel rozhřešení, zemřel.

Jiný příklad jest o vojínu, který byl raněn na prsou — koule však nevnikla do vnitř těla, ač zblízka na vojína střeleno bylo, nýbrž zachytila se ve sv. škapulíři, jejž zbožný vojín na prsou nosil. Hejtman vše vida, ukazoval přítomným kouli, jejíž prudkost na škapulíři sv. se odrazila.[1])

Sv. Alfons jiný ještě příklad vypravuje.[2])

V Perugii zaslíbil se jeden mladík ďáblu tak, že, pomůže-li mu ďábel, vykonati hřích, jejž si byl předsevzal, duši svou mu odevzdá.

Přislíbení to napsal, a krví svou je podepsal. Mladíku se dostalo, čeho si žádal, zpáchalť hřích. Nyní také ďábel žádal splnění učiněného přislíbení, a vedl nebohého hříšníka k blízké studni, a tu mu vyhrožoval, že, nevrhne-li se tam sám, do pekla ho s tělem i s duší uvrhne.

Nešťastný mladík myslil, že to pro něho docela nemožno jest, aby rukoum ďábla ujíti mohl, a tudíž vylezl na roubeninu studně, a chtěl se dolů vrhnouti.

---

[1]) Die Herrlichkeiten Mariens pag. 285. 1. Theil.

[2]) Die Herrlichkeiten Mariens pag. 257. II. Theil.

Avšak mladík přetrápený byl tak sevřen ouzkostí, že ďáblu vyznal, že nemá tolik síly, aby do studně sám se vrhl, a protož prosil ďábla, aby on sám ho uchopil, a dolů ho svrhl. Jelikož mladík ten na sobě nosil škapulíř Bolestné Matky Boží, pravil mu ďábel: Vrz nejprvé pryč škapulíř, pak tě svrhnu dolů.

Poněvač nešťastný hříšník nyní poznal, že Matka Boží pro škapulíř, jejž na sobě měl, pomoci mu neodepřela, nechtěl si ho sám s ramenou dolů sejmouti. Dlouho potýkal se s ďáblem, až pak nepřítel pekelný celý zahanbený ho opustil, načež nebohý hříšník Matce Bozské děkoval, a pln lítosti nad hříchy, na znamení své vděčnosti dal zhotoviti obraz Matky Boží v novém chrámu Marianském v Perugii.

Nedavno zemřelý hrabě Ludvík Coudenhove, kanovník u sv. Štěpána ve Vídni, druhdy člen kongregace velebných otců Redemptoristů, a visitator klášterů kongregace v Americe, vypravuje o sv škapulíři událost následující: Na parníku po jezeře michiganském vezlo se jednoho večera 400 výletníků, cestujících ke břehu. Všickni se dost veselili, a taneční rej na lodi okouzloval rozmarné výletníky. Najednou přihnala se k parníku malá

loď s prudkostí velikou, a vrazila do něho tak silně, že parník do hlubiny jezera rychle klesal. Tři sta lidí při tom neštěstí bídně zahynulo. Někteří chytali se prken, a vlny přihnaly je až blízko ku břehu, však sotva že jiskra naděje v nich se vzňala, přišly vlny jiné zpáteční, a odnesly je zpět na hlubiny, kdež ubozí bídně utonuli.

Právě tou dobou, co neštěstí se stalo, byli někteří kněží kongregace redemptoristů nedaleko krajiny jezera toho, konajíce tam sv. missii. Jakmile ráno o neštěstí uslyšeli, spěchali hned tam s lidem ostatním, házeli ubohým provazy, a poštěstilo se jim několik jich zachrániti. Ti pak, kteří daleko břehu vzdáleni byli, vidouce kněze v oděvu kněžském na břehu stojícího, dávali znamením na jevo, že s Bohem se smířiti chtějí, a že žádají, aby jim kněz rozhřešení udělil.

Mezi těmi, kdo se šťastně ku břehu dostali, nebylo ani jednoho, jenž by byl sv. škapulíře na sobě neměl, ano stalo se, že na jednom prknu tři katolíci se nalezali, dva utonuli nedaleko břehu v hlubinách, a jeden, jenž svatý škapulíř na sobě měl, šťastně se zachránil.

Tam, kde svatý škapulř u větším počtu

zbožně se nosí, možno nahledati mnoho podobných událostí, které potvrzují, že Rodička Boží tyto zvláštní své ctitele do ochrany béře, a jim v nebezpečích náhlých a nenadálých pomáhá.[1])

Oddělení III.

O povaze obecné růženců a jich hlavním rozdílu.

Růženec jest nábožné, opětované pozdravování Rodičky Boží, Marie Panny slovy archanděla Gabriele, sv. Alžběty a Církve sv., při němž tajemství vtělení, umučení a oslavení Ježíše Krista se připomínají.

Tímto častým pozdravováním má se uvíti Rodičce Boží posvátný věnec růžový — růženec — jakožto znamení lásky, vděčnosti a úcty.

Jakmile Církev sv. pozdravování toho

[1]) Skapulir-Büchlein der Karmeliten-Bruderschaft von Fr. Serapion a S. Andrea, unbeschuhten Karmeliten der österreichischen Ordensprovinz. Graz. 1869. pag. 132.

druhu k úctě Rodičky Boží schválila, starala se, aby zbožným ctitelům Matky Páně z pokladu duchovního za úctívání toto uděleny byly odpustky. Za tou příčinou pečuje Církev sv. o správnou úpravu růžence, a ustanovuje podmínky, kterých šetřiti se sluší těm, kteří odpustků účastni býti chtějí.

1. Každý růženec, má-li býti obdařen odpustky, musí řádně býti posvěcen, a sice od kněze k tomu splnomocněného, a musí se skládati nejméně z 5 desátků.[1])

2. Majitel růžence, jednou-li ho užil, nesmí ho prodati; zaměniti, darovati, aniž půjčiti. V těch případech ztratily by se odpustky.

3. Roztrhl-li se provázek, na němž zrnka byla navleknuta, odpustky se neztrácejí, a zrnka mohou opět upotřebena býti, neboť odpustky na nich jsou zavěšeny.

4. Kdyby většina zrnek se ztratila — (mají býti vždy z látky tvrdé a pevné) zmizejí odpustky, jest-li však jen některá zrnka

---

[1]) Sluší se, aby ten, jenž obdržel růženec odpustky obdařený, tři růžence první takto obětoval: 1. za blaho Církve sv., 2. za sv. Otce, a 3. za kněze, jenž růženec byl posvětil, a odpustky omilostnil. Le chrétien, éclairé atd. pag. 366.

scházejí, mohou se nahraditi, a růženec posvěcení neztrácí.

5. Kdo růženec se modlí, má v ruce jej držeti, a zrnek prsty se dotýkati, není však třeba, aby určitě jednotlivá zrnka při každém desátku probíral.

6. Když víc osob společně se modlí růženec obyčejný, dostačí, drží-li jedna z nich posvěcený růženec, a dotýká-li se při modlení zrnek, ostatní mohou s ní modlitby růžencové konati.

7. Jelikož odpustky jednotlivým Otčenášům a Zdrávasům uděleny nejsou, nýbrž celému růženci hromadně, tedy nestačí, jednotlivé desátky se modliti po přestávkách, nýbrž třeba jest, aby aspoň 5 desátků se vykonalo bez přetržení aneb značnější přestávky.[1])

Rozeznává se mnoho druhů svatých růženců, nejstarší, a nejobecnější jsou: 1. růženec dominikanský, 2. růženec brigittinský a 3. růženec servitský.

A.

Růženec sv. Dominika, čili dominikanský.

Růženec ten jest nejstarší a nejzname-

[1]) Le chrétien éclairé sur la nature et l' usage des indulgences pag. 312.

nitější mezi všemi, a byl od sv. Dominika roku 1206 zaveden dle vůle Rodičky Boží, jak mu při sladkém zjevení byla ukázala. Dle slov sv. Alfonse z Liguori pravila Rodička Boží sv. Dominiku, jenž hořce byl zarmoucen nad kacířstvím Albigenských takto: Půda ta zůstane vždy neúrodna, dokavad na ni dešť nespadne. Uprav růženec, ten uléčí tak velkého zla.

Tu poznal sv. Dominik, že modlitba sv. růžence nejlépe zúrodniti může roli -- srdce — nešťastných kacířů, a protož modle se sv. růženec, a důvěrou v pomoc Rodičky Boží posiluje se, kázal sv. zakladatel řádu dominikánského proti kacířství s prospěchem úžasným a divotvorným.

Za krátkou dobu bylo kacířství vykořeněno, a sv. růženec rozšířil se brzy po veškerém světě křesťanském, nabyv schválení od římských papežů, a osvědčiv se v rukou křesťanů štítem proti všem útokům nepřátelským.

Sv. Karel Boromejský přičítal obrácení a posvěcení věřících své diecése modlitbě sv. růžence. Papež Řehoř XVI. napsal, že růženec jest zázračný nástroj, kterým hřích vyhlazen, milost a sláva boží nalezeny bývají.[1])

[1]) Le chrétien éclairé etc. pag. 308.

Růženec sv. Dominika má 15 desátků, které se rozkládají ve tři díly. Každý díl má tudíž 5 desátků, a při každém desátku jest 1 Otčenáš a 10 Zdrávasů. Obyčejně nazývá se každý díl také růžencem, a může o sobě svěcen býti, a dostává se mu odpustků. Jednotlivé díly tvoří růženec radostný, bolestný a slavný.

Růženec patnáctera desátků nazývá se obyčejně žaltářem marianským, a musí buď celý, aneb v jednotlivých dílech od kněze řádu Dominikánského, aneb od jiného splnomocněného kněze posvěcen býti. Redemptoristé mají plnomocenství světiti růžence sv. Dominika.

Kdo se modlí růženec pětidesátkový, získá odpustky, které mu uděleny jsou, musí však při každém desátku dle schopnosti své rozjímati buď radostná, neb žalostná aneb slavná tajemství ze života Ježíše Krista.

Dle zbožného obyčeje přidány jsou k pětidesátkovému růženci z počátku „Věřím v Boha“, Otčenáš a 3krát Zdrávas, pak při každém desátku se uvádí desetkrát jedno tajemství, a na konec každého desátku říká se, Sláva Otci i Synu atd.

Tajemství při jednotlivých dílech růžence celého jsou:

1. Při radostném růženci.

a.) kterého jsi, Panno, z Ducha sv. počala.
b.) S kterým jsi, Panno, Alžbětu navštívila.
c.) Kterého jsi, Panno, porodila.
d.) Kterého jsi, Panno, v chrámě obětovala.
e.) Kterého jsi, Panno, v chrámě nalezla.

2. Při bolestném růženci.

a.) Který za nás krví potiti se ráčil.
b.) Který za nás bičován býti ráčil.
c.) Který za nás trním korunován býti ráčil.
d.) Který za nás kříž nésti ráčil.
e.) Který za nás ukřižován býti ráčil.

3. Při slavném růženci.

a.) Který z mrtvých vstáti ráčil.
b.) Který na nebe vstoupiti ráčil.
c.) Který Ducha sv. seslati ráčil.
d.) Který Tebe na nebe vzíti ráčil.
e.) Který Tě v nebi korunovati ráčil.

Zbožný ctitel Matky Boží může se modliti růženec radostný od adventu až do času svatopostního — růženec bolestný zvláště ve svatopostním čase, — růženec slavný od velikonoci až do času adventního.

Velmi zbožně se posvěcuje každý den v témdni, když se koná růženec radostný v

pondělí a ve čtvrtek, růženec bolestný v úterý a v pátek, slavný růženec ve středu, v sobotu a v neděli. Také se schvaluje přidati k 5 desátkům ještě desátek šestý za duše v očistci. Na konec každého Zdrávasu říká se „Kterýž se smiluj nad dušemi v očistci.“

Při Zdrávasích, jimiž se připravuje modlitba růžencová, možno na konec každého Zdrávasu přidati při růženci radostném:

1. Kterýž rozmnožuj v nás víru.
2. Kterýž posilni v nás naději.
3. Kterýž rozněcuj v nás láskn;

při růženci bolestném:

1. Kterýž osvěcuj rozum náš.
2. Kterýž napravuj naši vůli.
3. Kterýž posilňuj naší paměti.

při růženci slavném:

1. Kterýž pořádej naše myšlení.
2. Kterýž spravuj naše slova.
3. Kterýž spravuj naše skutky.

Růženec sv. Brigitty, čili brigittinský.

Tento růženec byl zaveden od jmenované Světice v století 14tém, a skládá se ze 6 desátků. Při každém desátku jest 1 Otčenáš a 10 Zdrávasů, pak Věřím v Boha. Na konec přidává se ještě 1 Otčenáš a třikrát Zdrávas.

Jeden Otčenáš se přidává proto, aby se

doplnil sedmerý počet bolestí a radostí Rodičky Boží, Marie Panny, a třikrát Zdrávas, aby se vyznačil počet 63 let života Rodičky Boží na tomto světě.

Kdo chce býti učasten přehojných odpustků, které růženci brigittinskému propůjčeny jsou, musí se modliti nejméně 5 desátků na růženci, který byl svěcen buď od kněze řádu brigittinského, aneb od jiného k tomu zvláště od sv. Otce splnomocněného kněze.

Splnomocnění to uděluje se kněžím na 5 let brevem apoštolským, které ještě jiné zvláštní fakulty obsahuje. Kněží splnomocnění mohou světiti obyčejné růžence 15desátkové aneb 5 desátkové, a přiděliti jim bohaté odpustky růžence brigittinského. Modlitby tohoto růžence konají se skoro tím řádem jako při růženci sv. Dominika, avšak není třeba rozjímání o tajemstvích Páně a nejblahoslavenější Panny Marie.[1])

Seznam odpustků růženci brigittinskému udělených.

1. Kdo se modlí růženec sv. Brigitty, získá odpustky 100 dnů za každý Otčenáš, 100 dnů za každý Zdrávas a 100 dnů za každé Věřím v Boha.

[1]) Le chrétien etc. pag. 380.

*

2. Kdo se modlí celý růženec t. j. obyčejný růženec s odpustky brigittinskými, získá nad to odpustky 7 let a 7 quadragen.
3. Kdo se modlí růženec sv. Brigitty, s jednou aneb s více osobami, každá osoba získá odpustky částečné, které jsou přiřknuty Otčenáši, Zdrávasu a Věřím v Boha, jakoby se pro sebe modlila.
4. Kdo se modlí růženec pětidesátkový s odpustky brigittinskými po celý rok každodenně, získá odpustky plnomocné v den, který sobě sám zvolil po uplynulém roku, musí však se zpovídati a Nejsvětější Svátost přijati, a za Církev sv. se pomodliti.
5. Kdo se modlí růženec pětidesátkový nejméně jednou za týden, a ve svátek sv. Brigitty (8 října) se zpovídá, a Nejsvětější Svátost přijme, farní chrám navštíví aneb jiný kostel, a tam na úmysl Církve sv. se modlí, získá odpustky plnomocné.
6. Odpustky plnocné v hodinu smrti získá ten, jenž obyčejně růženec pětidesátkový nejméně jednou za týden se modlíval.
7. Kdo se modlí růženec ten každý den v

jednom měsíci, získá plnomocné odpustky v ten den, který si zvolí, musí však vykonati podmínky svrchu uvedené, zpovídati se, přijmouti Nejsvětější Svátost, navštíviti chrám Páně, a tam se obvyklé modlitby modliti.

8. Kdo růženec ten při sobě nosí, a kleče se modlí, když se umíráčkem zvoní umírajícímu, získá odpustky 40 dnů.

9. Kdo růženec ten při sobě má, a se srdcem zkroušeným své svědomí zpytuje, a třikrát Otčenáš a Zdrávas se modlí, získá odpustky 20 dnů.

10. Kdo maje růženec ten při sobě, slyší mši sv. buď ve svátek aneb v den všední, aneb přítomen jest nějakému poučení, aneb sprovází Nejsv. Svátost oltářní k nemocnému, anebo uvede-li duši pobloudilou na cestn pravou, aneb posléz vykoná-li nějaký skutek zbožný k úctě Pána Ježíše aneb nejblahoslavenější Panny Marie, aneb sv. Brigitty, a pomodlí-li se třikráte Otčenáš a Zdrávas Maria, získá odpustky 100 dnů.[1])

---

[1]) Le chrétien éclairé etc. pag. 381.

Růženec řádu servitského.

O úpravě růžence toho viz při škapulíři tohož řádu str. 65.

Odpustky plnomocné získá ten, jenž ve vyvolený den v roce vykonal sv. zpověď, přijal nejsvětější Svátost oltářní, pomodlil se jednou růženec sedmi bolestí — nad to však každý týden 4krát jmenovaný růženec se modlí. 2. Kdyby pak někdo růženec sedmi bolestí každý den v měsíci se modlil, může při vykonaných podmínkách jak svrchu uvedeny jsou, v kterýkoli den toho měsíce získati odpustky plnomocné.

Mnoho neplnomocných odpustků uděluje se při jiných příležitostech, kolikrátkoli se koná růženec tento. P. Kliment XII. uděluje každému, kdo se po sv. zpovědi růženec ten pomodlí, odpustky 100 let, a odpustky 10 let tomu, kdo jej při sobě nosí, a občas jej se pomodlí.

Růženec ten bývá svěcen buď od kněží řádu servitského, aneb od kněží splnomocněných, avšak mimo místo, kde se řád servitský nalézá.[1])

---

[1]) Le chrétien éclairé etc. pag. 386.

Spolek živého růžence.

Spolek živého růžence má 15 osob, které každého měsíce rozdělují sobě patnáctero tajemství sv. růžence. Každá osoba zavazuje se každodenně, modliti se jeden desátek, a rozjímati tajemství, které se jí dostalo. Zbožné modlení sv. růžence v tomto způsobu velice přispělo k oživení víry a rozmnožení nábožnosti. Řehoř XVI. potvrdil brevem 27. ledna a 2. února 1832 toto zbožné modlení živého růžence, a udělil věřícím, kteří se modlí vykázané desátky následující odpustky:

1. Plnomocné odpustky v první svátek po přijatí do spolku, k čemuž náleží také vyzpovídati se, a přijati Nejsvětější Svátost oltářní. Odpustky ty mohou přivlastněny býti duším v očistci.
2. Odpustky, které jsou uděleny od římských papežů těm, kteří se pro sebe růženec celý modlí.
3. Odpustky 100 dnů tolikrát, kolikrát v den všední se někdo modlí částku vykázanou.
4. Odpustky sedmi let a sedmi quadragen pro ty, kteří podíl svůj se modlí v neděle, ve svátky, také ty svátky v to čítaje, kde není povinnosti přítomnu býti

mši sv., a v oktavy vánoční, velikonoční, Božího Těla, svatodušní, nanebevzetí Panny Marie, narození a nepoškvrněného početí Rodičky Boží.

5. Odpustky plnomocné, které se přivlastniti mohou duším v očistci, na hod boží vánoční, ve svátek svatých tří králů, obřezání Páně, na hod boží velikonoční, ve svátek nanebevstoupení Páně, Božího Těla, na hod boží svatodušní, ve svátek Nejsvětější Trojice, ve všecky svátky Rodičky Boží, také i v menší svátky, ve svátek sv. apoštolů Petra Pavla, ve svátek všech Svatých, a každou třetí neděli v měsíci.

Odpustků jmenovaných může býti účasten, kdo svůj desátek každodenně po celý měsíc se modlí, svaté svátosti přijímá, a v kostele se modlí nějaké modlitby. Není-li možno chrámu Páně navštíviti, jest dovoleno u zpovědníka toho žádati, aby jiný skutek za to ustanovil.[1])

Svátek nejblahoslavenější Panny Marie růženecké.

Roku 1577 byli křesťané v západních krajinách evropských velice poděšeni od su-

[1]) Le chrétien, éclairé atd. pag. 345.

rového Turka. Jako proud divoký valili se mohamedanští Turci z východních krajin vždy dále a dále, buď po moři k Italii, aneb po suché zemi přes krajiny uherské až k Vídni.

Veškera Evropa třásla se před tím ukrutným a ouhlavním nepřítelem křesťanů, neboť vše plenil, pálil a pustošil.

Sv. Otec Pius V., jenž druhdy býval člen řádu sv. Dominika, a dle podání v řádu udržovaného velikou moc sv. růžence znal, důvěru skládal v Rodičku Boží, že ona osvobodí národy křestanské, budou-li ji jen ctíti a vzývati svatým růžencem.

Nejprvé vyzval sv. Pius národy křesťanské ku společné výpravě křižácké proti Turkům. Loďstvo Benatčanů, Janovců a Španělů se spojilo, a ubíralo se společně středozemním mořem k vodám Lepantským u Řecka, a zde pustilo se do války s loďstvem Tureckým dne 7. října, první to neděli tohož měsíce, právě tou dobou, když Bratrstva sv. růžence po veškerém světě konala pobožnost svou, a zvlášť za posilnění křesťanských vojínů úpěnlivě se modlila. Vůdce vojska byl Jan Rakouský.

Vojsko křesťanské šťastně zvítězilo, a naplnilo se, co Rodička Boží sv. Dominiku o

růženci zjevila řkouc: Růženec můj jest štítem proti útokům nepřátelským, hradbou Církve Boží a knihou života. Víc než 50000 Turků zhynulo; 15000 bylo zajato, loďstvo turecké roztroskotáno, a křesťané svého nepřítele zproštěni, nabyli svobody a pokoje.

Sv. Otec Pius V. poznal způsobem úžasným, že křesťané u Lepanta vítězi jsou.

Právě dával slyšení ve vatikaně, najednou otevřel okno, obrátil se obličejem na stranu k moři, a jako nepohnutý se díval na něco velkého a podívání hodného — až pak zvolal: Poklekněmež na kolena, a děkujme Bohu, neboť křesťané zvítězili.

Obecně se přičítalo vítězství u Lepanta nad Turky ochraně a posile Matky Boží, Panny Marie růženecké.

Senat Benatský ohlásil listem všem stavům republiky a spojencům svým ve válce, toto: Nebyli to vůdcové ani lidé vůbec, ani zbraně — ale Rodička Boží růženecká, kteráž vítězství udělila.

Při té radostné události ustanovil Pius V. svátek, aby se zachovala památka vděčná Rodičce Boží za vítězství darované. Svátek ten se nazýval svátek Panny Marie Vítězné,

jejž později Řehoř XIII. proměnil ve svátek Panny Marie růženecké.

Kliment X. přivolil, aby svátek růženecký po veškerém Španělsku se slavil, a posléz Kliment XI. ustanovil, aby svátek ten slavil se po veškerém světě katolickém, a spolu aby se vděčně připomínalo skvělé vítězství, jehož roku 1716 dobyl slavný vůdce císařského vojska německého a slovanského, Eugen Savojský, nad pohanským Turkem.

Princ Eugen přemohl vojsko turecké nejdříve u Varasdinu. Tam vezír turecký padl, a veškerý tábor turecký stal se kořistí vojska císařského. Na to táhl Eugen dále až k Bělehradu, šťastně ho dobyl, odňal Turkům Semandrii, Sabacz a Oršovu. Vítězství Eugenovo bylo velmi skvělé, však zbožný vůdce ten, a s ním vojsko statečné přičítali je Vítězné Matce Boží, neboť v táboře křesťanského vojska bylo tehdá heslo „Maria“, a v rozhodné bitvě mělo na posilnění zbraní ode všech vojínů voláno býti „Maria,“ a v čele jednotlivých vojů vlály prápory, nesoucí v poli svém obraz Rodičky Boží.

Ano vojsko křesťanské nepřítele národů křesťanských u Bělehradu potíralo, modlily se důvěrně ve vlastech našich rodiny křesťan-

ské v příbytcích svých za vítězství, otcové a matky ve vlasti naší ovinutý majíce na rukou sv. růženec modlili se, vzývajíce Rodičku Boží za naše české bratry, reky bojující za poklad sv. víry.

Po šťastném vítězství odebral se veliký vítěz Eugen do Starého Oettingu do Bavor k divotvornému obrazu Rodičky Boží poděkovat vroucně za vítězství.

Císař Karel VI. prosil u svaté Stolice, aby památka vítězství znamenitého na věčné časy se zachovala, a aby v dějinách církevních počtěno bylo vítězství bělehradské mezi zázračné události, kterých Církev sv. účastnou se stala na orodování Rodičky Boží. Papež římský Kliment XI. uznával milerád, že zbraně vojska císařského vítězily, byvše posilněny požehnáním Matky Páně, a jak svrchu řečeno, zavedl svátek růženecký po veškeré Církvi katolické.

Sv. Otec Pius V. vydal r. 1572 památnou bullu „Salvatoris“, v které jsou obsaženy milosti sv. růženci propůjčené na způsob odpustků „tolikrát, kolikrát“ — čili na způsob porciunkule.

Odpustky plnomocné, které tolikrát získány býti mohou, kolikrát návštěva kaple

růženecké, aneb sochy Panny Marie růženecké se vykonala ve svátek sv. růžence, první neděli v říjnu, mohou duším v očistci přivlastněny býti.

Podmínky k získání odpustků jsou následující: Členové bratrstva růženeckého musejí se zkroušeně vyzpovídati a nejsvětější Svátost oltářní přijmouti, na památku a na poděkování za vítězství křesťanů nad Turky, před sochou Panny Marie růženecké se modliti, jakož i za vítězství sv. Církve, za vyhubení kacířství atd.

Získání odpustků tolikrát, kolikrát může býti v době od prvních nešpor svatvečera až do západu slunce svátku růženeckého.[1])

B.

Růžence, odpustky obohacené pro ty, kdo k bratrstvu Panny Marie nanebevzaté přivtěleni jsou.

I.

Růženec sv. Michaela Archanděla, čili růžeženec andělský (corona angelica).

Svatý archanděl Michael zjevil se veliké služebnici boží a horlivé ctitelce své An-

[1]) Le propagateur de la dévotion à saint Joseph 10 livraison. 18 année. octobre 1880. pag. 601—604.

tonii z Astonaka v Portugalsku, a řekl jí že sobě žádá devatera pozdravení, jímž by devatero blahoslavených kůrů andělských ctěno bylo řádem následujícím:

1. Pozdravení

k úctě prvního kůru andělů obsahuje 1 Otčenáš a 3 Zdrávas, a pak se řekne: Na přímluvu sv. Michaela, a nebeského kůru Serafinů, učiň nás o Pane! hodny, abychom ohněm lásky dokonalé rozníceni byli. Staniž se tak.

2. Pozdravení

obsahuje 1 Otčenáš a 3 Zdrávas k úctě druhého kůru andělů, načež se řekne: Na přímluvu svatého Michaela, a nebeského kůru Cherubinů, uděl nám o Pane! milost, abychom cestu hříšnou opustili, a cestou dokonalosti křesťanské kráčeli. Staniž se tak.

3. Pozdravení

obsahuje 1 Otčenáš a 3 Zdrávas k úctě třetího kůru andělského, pak se řekne: Na přímluvu sv. Michaela, a nebeského kůru Trůnů, uděliž o Pane! srdcím našim ducha pravé a upřímé pokory. Staniž se tak.

4. Pozdravení

obsahuje 1 Otčenáš a 3 Zdrávas k úctě čtvr-

tého kůru andělského a pak následuje: Na přímluvu sv. Michaela, a nebeského kůru Panstva, uděliž nám o Pane! milost, abychom smysly své ovládali, a nezřízené náruživosti krotili. Staniž se tak.

5. Pozdravení

obsahuje 1 Otčenáš a 3 Zdrávas k úctě pátého kůru andělů, pak se řekne: Na přímlumluvu sv. Michaela, a nebeského kůru Mocností, račiž o Pane! duše naše chrániti proti úkladům a pokušením zlého nepřítele. Staniž se tak.

6. Pozdravení

obsahuje 1 Otčenáš a 3 Zdrávas k úctě šestého kůru andělů, načež následuje: Na přímluvu sv. Michaela, a zazračných nebeských Sil, nedopouštějž nikdy o Pane! abychom v pokušení klesli, nýbrž zbav nás všeho zlého. Staniž se tak.

7. Pozdravení

obsahuje 1 Otčenáš a 3 Zdrávas k úctě sedmého kůru andělského, pak se řekne: Na přímluvu sv. Michaela, a nebeského kůru Knížat, račiž o Pane! duše naše naplniti duchem pravé a upřímé poslušnosti. Staniž se tak.

8. Pozdravení

obsahuje 1 Otčenáš a 3 Zdrávas k úctě osmého kůru andělského, načež se řekne: Na přímluvu sv. Michaela, a nebeského kůru Archandělů, račiž nám, o Pane! uděliti setrvanlivost ve víře a v dobrých skutcích, bychom do nebeské slávy se dostali. Staniž se tak.

9. Pozdravení

obsahuje 1 Otčenáš a 3 Zdrávas k úctě devátého kůru andělů, načež se řekne: Na přímluvu sv. Michaela, a nebeského kůru Všech Andělů, račiž nám, o Pane! uděliti té milosti, abychom skrze svaté anděle v životě tom ochráněni byli, a pak jednou do nebeské slávy od nich uvedeni byli. Staniž se tak.

Ku konci přidává se ještě 4krát Otčenáš. První Otčenáš jest k úctě sv. Michaela, druhý k úctě sv. Gabriela, třetí k úctě sv. Rafaela, a čtvrtý k úctě Anděla Strážce.

Antifona.

O sv. Michaeli, slavný kníže, hlavo a vůdce nebeského Panstva, přijímateli duší, přemožiteli zbouřených duchů, společníku v paláci božím, po Ježíši předivný vůdce náš, tobě dána jest nadlidská síla a dokonalost,

račiž nás všecky, kteří důvěrně útočiště své k tobě béřeme, ochraňovati, od všeho zlého nás vždy ostříhati, a vypros nám nevyrovnatelnou mocí svou té milosti, abychom Bohu svému věrně sloužili, a den ode dne na duši prospívali.

V. Oroduj za nás, svatý Michaeli, blahoslavený kníže Církve Ježíše Krista,

R. Abychom hodni byli zaslíbení jeho.

Modlitba.

Všemohoucí, věčný Bože, jenž jsi v předivné dobrotě a milosrdnosti své pro obecné spasení lidské svatého archanděla Michaela za knížete Církve své vyvolil, prosíme Tebe, dejž nám, abychom hodni byli učiněni dobrotivé ochrany jeho proti všem nepřátelům našim, aby nás nikdo z nich v hodinu smrti naší neděsil a nesoužil, nýbrž abychom od tohož sv. archanděla před tvář velebnosti boží uvedeni byli. Pro zásluhy Pána našeho Ježíše Krista. Amen.

Sv. Michael oznámil nábožné ctitelkyni své Antonii, že ten, kdo před sv. přijímáním „andělským růžencem“ ho ctíti bude, obdrží od Boha vždy jednoho anděla z devatera kůrů, který ho při sv. přijímání sprovázeti bu-

de; kdo by však denně devatero pozdravení se modlil, ten bude ustavičně chráněn od sv. Michaela a od jiných svatých andělů, a po smrti dostane se jemu a příbuzným jeho na přímluvu tohož nebeského archanděla vysvobození z muk očistcových.

Sv. Otec Pius IX. udělil 8. srpna 1851 všem věřícím, kteří růženec andělský se modlí, následující odpustky: a) odpustky sedmi let a tolikež quadragen, kolikrátkoli se věřící modlí růženec ten, b) odpustky 100 dnů v každý den, kdo růženec andělský při sobě nosí, aneb políbí penízek, na němž vyobrazen jest sv. Michael, c) odpustky plnomocné jednou za měsíc tomu, kdo každodenně se modlí růženec ten, a sice v ten den, kdy se se vyzpovídal a nejsvětější Svátost oltářní přijal, pak modlitby odpustkové na obyčejné úmysly se pomodlil, d) odpustky plnomocné možno při těchž podmínkách získati v následujících 5 svátcích, ve svátek zjevení sv. archanděla Michaela (8. května), ve svátek pouti jeho (29. září), ve svátek archanděla Gabriela (18. března), ve svátek archanděla Rafaela (24. října), a ve svátek andělů strážců.

Jak růženec andělský se upraviti má, patrno z dřívějšího vypsání jednotlivých po-

zdravení. Svěcení se mu dostává jakož i přidělení odpustků od kněží, kteří mohou zapisovati do bratrstva nejblahoslavenější Panny Marie nanebevzaté.

II.

Růženec za duše v očistci.

K prvnímu růženci velmi příhodně se druží růženec za duše v očistci.

Růženec jmenovaný má původ svůj ve Francii, a byl od nejdůstojnějšího biskupa Nimesského schválen, a tamnímu arcibratrstvu „Maria, orodovnice duší v očistci“, jakožto účinlivý prostředek doporučen, kterým by duším v očistci brzy pomoženo býti mohlo. Růženec za duše v očistci skládá se nejprvé z křížku a penízku, ze 4 desátků (40 zrnek), což jest k úctě 40 hodin, které Pán Ježíž v předpeklí po své smrti posvětil, a pak jsou 4 větší zrnka.

Při křížku koná se buď Žalm 129. Z hlubokosti aneb Otčenáš a Zdrávas. — Při 4 větších zrnkách říká se: O Pane!, dejž jim věčné odpočinutí, a světlo věčné ať jim svítí — na to vzbudí se víra, naděje a láska. Při 40 menších zrnkách říká se: Nejsladší Srdce Marie, budiž mé vysvobození.

*

Ke konci jest buď žalm 129. „Z hlubokosti,“ aneb Otčenáš a Zdrávas.

Růženeček ten jest kratký, přitom ale hojnými odpustky jest obohacen; kdo se jej modlí, dosáhne odpustků 23.340 dnů, neboť za vzbuzení víry, naděje a lásky jsou uděleny odpustky sedmi let a 7 quadragen, což při čtvernásobném opětování při tomto růženci činí 11.340 dnů. Při každém povzdechu: Nejsladší Srdce Marie, budiž mé vysvobození, jest 300 dnů odpustků, což úhrnem činí 12,000 dnů.

Vzbuzení víry, naděje a lásky nemusí se díti způsobem širokým, nýbrž postačí, řekne-li se: Můj Bože! v Tebe věřím, poněvač věčná pravda jsi, v Tebe doufám, poněvač neskončeně dobrý jsi, Tebe miluji nade všecko, poněvač lásky nejhodnější jsi, miluji blížního svého, jako sebe samého z lásky k Tobě. Pia IX. breve 30. září 1859.[1])

III.

Růženec Páně čili koruna Kristova.

Roku 1516 dostalo se blahoslavenému Michaelu z Florence, členu řádu Kamaldulen-

[1]) Die gnadenvolle Erzbruderschaft zum Troste der armen Seelen im Fegefeuer etc. pag. 65.

ského, vnuknutím božím poučení, jak by každodenně památku 33 let Ježíše Krista zde na zemi ctíti mohl. Zbožný řeholník modlil se na tuto předrahou památku, co živ byl, každodenně († 1522) růženec, kterýž za tou příčinou zvláště si upravil, a pojmenoval jej Růženec Páně, aneb koruna Páně, koruna Kristova.

Růženec Páně má 33 Otčenášů, k nimž se přidává 5 Zdrávasů; 33 Otčenášů vyznačuje 33 let Pána Ježíše, a 5 Zdrávasů jest k úctě pěti nejsvětějších ran Páně. Ke konci růžence jest Věřím v Boha.

Růženec Páně jest takto upraven: Hlavní část růžence tvoří tři desátky oddělené většími zrnky. Větší zrnka znamenají Zdrávasy, a menší zrnka Otčenáše.

Na počátku jest Zdrávas (větší zrnko), a při něm se spomíná na Zvěstování Páně. Potom jest 10 Otčenášů bez Zdrávasů (malá zrnka). Při těchto jednotlivých zrnkách možno si připomenouti tyto posvátné doby ze života Pána Ježíše:

1. Vtělení Páně. 2. Narození Páně. 3. Obřezání Páně. 4. Zjevení Páně čili klanění se Sv. tří králů. 5. Obětování Páně v chrámu. 6. Útěk do Egypta. 7. Strasti a bídy v Egyptě. 8. Návrat do

Nazaretu. 9. Ztracení Ježíše v chrámu. 10. Poslušnost Ježíše až do té doby, co veřejně učiti začal.

2. desátek. Opět první zrnko jest Zdrávas, a tu spomíná se na dětinskou lásku, kterou Ježíš Kristus své nejsvětější Matce prokazoval. Na to následuje 10 Otčenášů, a při nich možno tyto doby na paměti míti:

1. Křest Ježíše Krista v řece Jordanu. 2. Čtyřicetidenní půst. 3. Pokoušení Pána Ježíše na poušti. 4. Povolání dvanáctera apoštolů. 5. Učení a kázání Pána Ježíše. 6. Zázraky a divy Pána Ježíše. 7. Pronásledování Pána Ježíše. 8. Obrácení hříšníků a modlitby Krista Pána. 9. Pokorný vjezd Pána Ježíše do Jerusaléma. 10. Prodání Pána Ježíše zrádným apoštolem.

3. desátek má z počátku Zdrávas, čím se pamatuje na bolestné loučení Pána Ježíše s Nejmilejší Matkou. Následuje 10 Otčenášů, a při nich možno spomínati:

1. na ustanovení Nejsvětější Svátosti, 2. na modlitbu a krvavý pot Ježíše Krista na hoře olivetské, 3. na zajetí Páně a zrádné políbení Jidášovo. 4, na sužování Pána Ježíše před soudci. 5, na bičování Pána Ježíše. 6, na korunování korunou trnovou. 7, na odsouzení Pána Ježíše k smrti kříže. 8, na těžký kříž Pána Ježíše. 9, na ukrutné ukřižování. 10, na přehořkou smrt Ježíše Krista a probodnutí Nejsvětějšího Srdce jeho ostrým kopím.

Při 4. zrnku větším spomíná se na velikou radost, již pocítila Rodička Boží, spa-

třivši Synáčka svého po slavném z mrtvých vstání. Na to následují 3 Otčenáše, 1. jest na památku z mrtvých vstání. 2. na památku nanebevstoupení Páně. 3. na památku seslání Ducha sv.

Při 5. zrnku větším (Zdrávas) spomíná se na nanebevzetí a korunování Panny Marie. Na konec jest Věřím v Boha k úctě sv. apoštolů, kteří tajemství života, utrpení a smrti Pána Ježíše v apoštolském vyznání víry dohromady snesli.

Posléz vzbudí se lítost upřímá nad hříchy, a učiní se předsevzetí polepšiti se, jakož i úmysl získati sv. odpustky tohoto sv. růžence, a dle libosti přivlastniti je duším v očistci.

Odpustky růžence Páně.

Papežové Lev X., Řehoř XIII. a Sixtus V. udělili růženci Páně mnoho velikých odpustků, které Kliment X. dne 20. července 1674 potvrdil a rozmnožil. Odpustky ty jsou:

1. Odpustky 200 let, kdo kajicně se vyzpovídal, aneb předsevzetí má se zpovídati, a nábožně růženec ten se modlí.
2. Odpustky 150 let, kdo tento růženec při sobě nosí, a jej po vykonané zpovědi a

po přijatí Nejsvětější Svátosti, v pondělí, ve středu, v pátek a v zasvěcené svátky se modlí.

3. Kdo má v obyčeji čtyřikrát za týden růženec Páně se modliti, obdrží jednou v roce v kterýkoli den dle libosti vyvolený plnomocné odpustky, pak-li se zpovídal a Nejsvětější Svátost oltářní přijal.
4. Kdo růženec Páně každodenně celý měsíc se modlí, a vedle toho se vyzpovídá a k stolu Páně přistoupí, spolu též modlitby odpustkové za potřeby sv. Církve se pomodlí, dosáhne plnomocných odpustků.
5. Kdo růženec Páně při sobě nosí, nejsvětější jmeno Páně vzývá, svědomí své zpytuje, hříchů svých lituje, potom třikrát Otčenáš a Zdrávas se modlí, posléz Boha prosí za pokoj a blaho sv. Církve, dosáhne odpustků 20 dnů.
6. Kdo růženec Páně při sobě má, a uvyklý jest v některém skutku dobrém se cvičiti, a sice tak, jak v řádu řeholním se stává, jest účastným všech dobrých skutků toho řádu, měl-li jen při svém skutku úmysl ve všech dobrých skutcích tohož řádu účastenství míti.

7. Kdo přítomen jest s růžencem tímto mši sv., a 5 Otčenášů a Zdrávasů se modlí, nahradí všecky roztržitosti a nedostatky při mši sv., nebyly-li jen dobrovolné.
8. Kdo růženec Páně při sobě má, třikrát Otčenáš a Zdrávas se modlí, získá odpustky 10 let, kolikrátkoli přítomen jest mši sv., aneb Nejsvětější Svátost k nemocným aneb při průvodu nějakém provází, aneb hříšníka na cestu pravou přivede, aneb pokoj zjedná, aneb buď duchovní neb tělesný smutek dobrý k úctě Pána Ježíše, aneb nejblahoslavenější Panny Marie, aneb některého svatého, aneb pro duchovní neb časné blaho bližního vykoná.
9. Všecky jmenované odpustky mohou přivlastněny býti duším v očistci.[1])

IV.

Růženec nepoškvrněného početí Panny Marie.

Papež Pius IX. udělil 22. června 1855 odpustky 300 dnů těm, kteří se modlí k úctě nepoškvrněného početí Panny Marie malý

[1]) Die gnadenvolle Erzbruderschaft zum Troste der armen Seelen im Fegfeuer etc. pag. 28, Michael Haringer, Sammlung von Gebeten und frommen Werken etc. Regensburg. 1865. pag. 76.

růženeček. Růženeček ten má toto upravení: Prvně se řekne: Pochváleno budiž nejsvětější a nepoškvrněné Početí nejblahoslavenější Panny Marie. Pak se říká 1 Otčenáš a 4krát Zdrávas, a Sláva Otci i Synu i Duchu sv. To se opětuje třikráte. Tři Otčenáše obětují se k úctě Nejsvětější Trojice, a 12 Zdrávasů k úctě vznešených předností Rodičky Boží.

Těch 12tero předností Matky Boží jest: 1. předřízení za Matku Boží, 2. nepoškvrněné Početí, 3. dokonalá odevzdanost do vůle boží, 4. dokonalá svatost, 5. svaté zvěstování, 6. nejblaženější porod, 7. věčné panenství, 8. přehořké mučennictví, 9. radost při z mrtvých vstání Pána Ježíše, 10. radost při nanebevstoupení Páně, 11. radost při nanebevzetí Rodičky Boží, 12. moc orodovnická Rodičky Boží na nebi.[1])

V.

Růženec sv. Augustina a sv. Moniky.

Růženec ten jest vlastnictvím bratrstva Augustianského „Maria Potěšení“, a jest takto upraven: Na začátku jest prstének, u

[1]) Das kleine himmelblaue Skapulier zu Ehren der unbefleckten Empfängniss der seligsten Jungfrau Maria. Von J. Löcherer. Regensburg.

něhož počíná řada 12 zrnek, která znamenají 12 Otčenášů k úctě 12tera sv. apoštolů, pak jest odděleno 1 zrnko, a při tom patří se modliti Otče náš k úctě Páně Ježíše, posléz jest jedno ještě zrnko, a to znamená modlitbu Zdrávas královno k poctě Rodičky Boží. Růženeček končí penízkem, na němž jest vyobrazena Rodička Boží, Maria Potěšení, a s druhé strany jest vyobrazen sv. Augustin. Odpustky při tomto růženečku jsou následující: Kdo se pomodlí růženeček ten, a při tom předsevzetí má, brzy se zpovídati, dosáhne vždy odpustků 29 až i 36 let. Každý pátek, každý den v postě, a po celou oktavu andělů strážců jest za každý Otčenáš na tomto růženečku 600 dnů odpustků. Za modlitbu Zdrávas Královno 100 dnů odpustky. V jiné dny roku, nemá-li ten, jenž se růženec tento modlí, předsevzetí ihned se zpovídati, může účasten býti za každý Otčenáš odpustků 400 dnů a na konec ještě 14 let a 560 dnů. Benedikt XIII. 29. února 1728.[1])

---

[1]) Kurzer Auszug der Ablässe und Gnaden der berühmten Erzbruderschaft Maria von Trost von Joseph Löcherer, Spitalbenefiziaten in Nesselwang. Regensburg. 1876.

VI.

Růženec Nejsvětější Trojice.

Roku 446 za císaře Theodosia mladšího bylo město Cařihradské poděšeno velikým a hrůzným zemětřesením; tou dobou, co úzkost obecná v Cařihradu trvala, zdvihlo se vzhůru jedno děťátko před očima nešťastných obyvatelů, a vznášelo se ve výši nad městem. Po nějaké době sneslo se s vyšiny dolů, a vypravovalo shromážděnému lidu a přítomnému arcibiskupu Procolovi, že slyšelo na vyšinách duchy nebeské prozpěvovati třikrát „Svatý Bože, Svatý Silný, Svatý Nesmrtelný“ atd.

Sklíčení obyvatelé Cařihradští začali slova ta zpívati, a zemětřesení, které 6 měsíců jim hrozilo, hned pominulo.

Nebeský chvalozpěv ten byl od sněmu Chalcedonského potvrzen, a císař Theodosius s císařovnou Pulcherií rozkázali, aby po veškerém císařství veřejně a slavně se zpíval.

Píseň tato andělská brzy tolik znamenitosti v Církvi sv. nabyla, že již v prvních dobách křesťanských stálým modlitbám při mši svaté přibrána byla. Tato píseň byla

vzata za základ růžence k úctě Nejsvětější Trojice.

Růženeček k úctě Nejsvětější Trojice jest takto upraven:

Počíná křížem, ve jmenu Otce i Syna i Ducha sv. Amen.

V. Pane, rty mé otevřeš.

R. A ústa má zvěstovati budou chválu.

V. Bože, ku pomoci mé vzezři.

R. Pane k spomahání mému pospěš.

V. Sláva Otci atd.

R. Jakož bylo atd.

1. desátek.

Svatý Bože, Svatý silný, Svatý nesmrtelný, smiluj se nad námi. Otčenáš atd. Nyní se říká 9krát po sobě.

V. Tobě chvála, Tobě sláva, Tobě díky na věky věkův, o Nejsvětější Trojice!

R. Svatý, Svatý, Svatý Pán Bůh zástupů, plná jest veškera země slávy Tvé.

Na konec této devateré chvály říká se:

V. Sláva Otci, sláva Synu, sláva Duchu sv.

R. Jakož bylo na počátku atd.

Druhý a třetí desátek říkají se tím způsobem jako první, počínaje: Svatý Bože, Svatý silný, Svatý nesmrtelný atd., což se říká společně, jestli víc osob se modlí.

Když byl desátek poslední ukončen, říká se taktéž společně následující antifona:

Tebe Otce nezrozeného, Tebe Syna jednorozeného, Tebe Ducha svatého utěšitele: svatou a nerozdílnou Trojici, s celým srdcem a ústy vyznáváme, chválíme a velebíme. — Tobě sláva na věky.

V. Dobrořečmež Otci, a Synu s Duchem sv.

R. Chvalmež a vyvyšujmež ho na věky.

Modlitba.

Všemohoucí, věčný Bože, jenž jsi služebníkům svým popřál u vyznání pravé víry slávu věčné Trojice poznati, a v moci velebnosti jednotě se klaněti: prosíme, abychom sílou této víry ode všeho protivenství vždy ochráněni byli. Pro Krista Pána našeho. Amen.

Vysvoboď nás, spasiž nás, obživiž nás Nejsvětější Trojice!

Odpustky růžence Nejsvětější Trojice.

Kliment XIV. udělil věřícím, kteří Nejsvětější Trojici nábožně chválí, modlíce se třikrát Svatý atd., pak Sláva Otci atd. — odpustky 100 dnů na každý den.

Každou neděli a po celou oktavu Nejsvětější Trojice 300 dnů. Kdo se každodenně modlí růženec ten, získá jednou za měsíc odpustky plnomocné, když vykonal sv. zpověď, a přijal nejsvětější Svátost oltářní, spolu se pomodlil na úmysl sv. Otce. (Dekret 6. července 1769 a 26. června 1770.[1])

Oddělení IV.

Křížová cesta.

Veliký papež Benedikt XIV. nazývá ve svém breve (dne 30. srpna 1741) křížovou cestu nejprvnější pobožností, anaž utrpení, kříž a přehořkou smrt Pána našeho Ježíše Krista rozjímajic tak účinlivá jest, že hříšníky na cestu ctnosti uvádí, vlažné křesťany horlivými a vroucími činí, a spravedlivé pak v dokonalosti utvrzuje.

Cesta křížová jest, kratce řečeno, ta cesta, po níž kráčel Spasitel náš, nesa kříž svůj od domu Pilatova, kde ku smrti odsou-

---

[1]) Summarium Indulgentiarum ordinis Excalceatorum SS. Trinitatis. Romae. Typographia Aureli. 1873.

zen byl, až na horu Kalvarii, kdež ukřižován byl.

Po nanebevstoupení Ježíše Krista kráčívala po této bolestné cestě Maria Panna, Rodička Boží, buď sama, aneb provázena jsouc milými družkami svými.

Ctihodná panna, Kateřina Emerichova vypravuje v životu nejblahoslavenější Panny Marie o tom, jak Rodička Boží spomínala na utrpení Ježíše Krista, následovně: „Za domem v Efesu, kde bydlila Rodička Boží se sv. Janem, miláčkem Páně, založila si Nejsvětější Panna křížovou cestu na kusu cesty, která se na horu táhla.

Dokavade Matka Boží v Jerusalémě bydlila, neopomenula nikdy kráčeti v slzách a v soucitné bolesti po té cestě, kterou Pán Ježíš konal. Nejsvětější Panna změřila vzdálenost všech těch míst, kde Kristus Pan trpěl, kročejemi svými, a její láska nemohla ani žiti bez rozjímání té přehořké cesty. Jakmile Rodička Boží do Efesu přišla, praví ctihodná panna, Kateřina Emerichova, viděla jsem ji každodenně na horu vstupovati a umučení Páně rozjímati. Z počátku chodila sama a měřila kročejemi, které velmi často počítala, vzdalenost místa, na kterém Krista

Pána něco zvláštního potkalo. Na každém tom místě postavila kámen, aneb jest-li strom tu stál, poznamenala jej. Cesta vedla lesem na horu k pahorku jednomu, kdež měla Matka Páně horu Kalvarii, a odtuď šla k druhému pahorku, v kterém byla jeskyně, a tu měla hrob Ježíše Krista. Když Nejsvětější Panna celou cestu na 12tero zastavení byla rozměřila, vzala s sebou dívku svou, a s ní v tichosti umučení Páně rozjímala. Při každém zastavení obě sedly, připomínaly sobě v srdci bolestné tajemství a význam jeho, chválily Boha, roníce slzy nad láskou jeho. Nejsvětější Panna upravila ještě lépe jednotlivá místa, rafijí napsala na kamenech význam místa, počet kroků, a tak podobné věci (str. 359).

Dle příkladu Rodičky Boží přicházeli na počátku věřící Palestinští; později také křesťané z dalekých krajin navštívit svatých míst potem a krví Ježíše Krista zrosených. Církev sv. chtějíc obohatiti pobožnosť tuto, otevřela věřícím poklady svých milostí duchovních. Jelikož všem křesťanům nábožným nebylo možno, jak sobě toho žádali, putovati do svaté země, dovolila svatá Stolice, aby na jiných také místech, v kostelích a kaplích,

kříže a obrazy umístěny byly, na kterýchž by vyznačeny byly památné události křížové cesty jerusalémské.

Bl. Alvar, člen řádu dominikanského, a později Bratří minorité, observanti, kteří od roku 1342 mají stráž svatých míst, zavedli a rozšířili pobožnost křížové cesty v Evropě.

Římští papežové přivolili ku zřizování křížové cesty, vidouce jak pobožnost ta jest vznešená a účinlivá, a obdařili ji všemi odpustky tak jako obdařena jest křížová cesta ve svaté zemi.

Dle brev a konstitucí římských papežů Innocence XI., Innocence XII., Benedikta XIII., Klimenta XII., Benedikta XIV. získají věřící, kteří křížovou cestu konají s příslušnou vroucností všecky odpustky, které se udělují těm věřícím, kteří osobně navštívili svatá místa. Odpustky ty mohou býti přivlastněny duším v očistci.

Odpustky křížové cesty, a podmínky, aby získány býti mohly.

Jisto jest, že veliké množství odpustků, dílem plnomocných, dílem neplnomocných uděleno jest věřícím, kteří konají křížovou

cestu. O tom však, jak veliký počet odpustků jednotlivým zastavením udělen jest, nemá nikdo kázati a učiti, aniž dovoleno jest, aby na obrazích počet odpustků propůjčených vyznačen byl. Zápověď dána jest od sv. Kongregace odpustků, a potvrzena jest od Klimenta XII. ze dne 3. dubna 1731 a od Benedikta XIV. ze dne 10. května 1742.

Důvody zápovědi té jsou hlavně dva, a sice: 1. jest ten, že mnohá stará brevia římských papežů, kteří křížovou cestu ve svaté zemi hojnými odpustky obdařili, zhynula, jak se praví, když archiv Otců Františkanů v Jerusalémě shořel, a tedy ani se nezná ten veliký počet odpustků. 2. důvod jest, že pobožnost by tím trpěla, neboť vybíravost při některých zastaveních byla by přílišná pro veliké odpustky, u jiných zastaveních, méně nadaných málo kdo by se zastavil, a dále, nevěrci by se posmívali odpustkům, a jich pravost byla by vůbec veřejně zlehčována.

Chce-li kdo účasten býti odpustků křížové cestě udělených, třeba jest mu šetřiti dvojí podmínky. 1. jest, že musí vykonati celou křížovou cestu, musí jednotlivá zastavení navštíviti, žádného nevynechaje, a musí od jednoho zastavení k druhému pokročiti.

Při velikém zástupu nábožných aneb v příčině nemoci postačí i ten nejmenší pohyb, aneb aspoň obrácení se k jednotlivým zastavením. Toto postupování posvátné má nahraditi a naznačiti putování po cestě křížové v Jerusalémě.[1])

Druhá jest, že musí se rozjímati utrpení Pána Ježíše při čtrnácteru zastavení. Toto rozjímání jest ulehčeno pro méně schopného člověka tím, že každé zastavení má svůj obraz, na kterém vyobrazeny jsou znamenitější události přehořkého umučení Páně.

Svatá zpověď a přijímání Nejsvětější Svátosti neukládá se těm, kteří odpustky křížové cesty získati chtějí. Postačí, aby byli v stavu milosti boží, a skroušeně všech hříchů svých litovali. Také není třeba, aby při každém zastavení se modlili, V. Klaníme se Tobě atd., Otčenáš, Zdrávas — a Sláva Otci, a pak Smiluj se nad námi... Duše všech věrných, aniž třeba jakých modliteb jiných. Ko-

---

[1]) Křížová cesta musí býti kanonicky zřízena, a odpustky nezavěsují se na obrazy nýbrž na kříže, které musejí býti ze dřeva. Ctihodný řád sv. Františka Serafinského má právo posvátnou horu Kalvarii zřizovati, kdekoli by dovolil biskup diecése, které se týče.

nají-li se tyto uvedené modlitby, a čtou-li se nábožná rozjímání při jednotlivých zastaveních, jest to s velikým užitkem duchovním. Křížová cesta může se konati také v noci. (dekret 1. března 1819).[1])

Pobožnost křížové cesty k úctě Bolestné Rodičky Boží.[2])

Připomenutí.

Svatý Alfons z Liguori praví ve Chválách Marianských, že Pán Ježíš obohacuje velikými milostmi pobožnost k bolestem nejsvětější Matky Páně, neboť nejprvé uděluje milost opravdivého pokání, dále zvláštní pomoc v souženích, především v hodině smrti, pak vroucí lásku k utrpení svému, a posléz odevzdává ctitele bolestí Matky Páně dobrotivé ochraně a péči její.[3])

Modlitba na začátku křížové cesty.

Můj nejdobrotivější Pane Ježíši! Milerád věřím slovům Tvého zbožného služebníka

[1]) Le chrétien éclairé sur la nature et l' usage des indulgences. pag. 193.

[2]) Dle francouzského nouveaux chemins de la croix, par M. l' abbé X. Cagniard. Paris. Librairie Perisse fréres.

[3]) Die Herrlichkeiten Mariens. II. Th. pag. 227.

sv. Alfonsa, a proto s vroucností chci sobě rozjímati bolesti nejsvětější Matky Tvé, zvlášť chci v duchu sprovázeti přebolestnou Matku Tvou na té cestě, kterou vykonala s Tebou z domu Pilátova až na horu Kalvarii. V přehořkých bolestech její chci se súčastniti, a pokorným srdcem ji vzývati, aby mně a všem přátelům mým, jakož i duším v očistci u Tvého Bozského Srdce milosrdenství vyprositi ráčila.

Píseň:

Svatá Matko! za to prosím,
Učiň, ať v svém srdci nosím
[Rány Tvého Synáčka.][1])

Zastavení I.

Pán Ježíš k smrti jest odsouzen.

V. Klaníme se Tobě, o Pane Ježíši Kriste, a dobrořečíme Tobě,

R. Neboť skrze svatý kříž svůj svět jsi vykoupil.

Maria Panna slyšela s nebe hlas, který jí pravil jako druhdy Abrahamovi: „Vezmi syna svého jednorozeného, kteréhož miluješ, obětuj mně ho v oběť zápalnou na hoře, kterou ukáži tobě.“ (Gen. 22, 2.) Praví se, že Rodička Boží přítomna byla,

[1]) Zpívá se jako Stála Matka.

když Pilát Pána Ježíše ubičovaného lidu ukázal, a že slyšela ta slova: Ejhle člověk!

Povzdech k Rodičce Boží.

O Maria, Matko zarmoucená! veliká úzkost sevřela něžné Srdce Tvé, když jsi ortel smrti nad nevinným Synáčkem svým vynešený, z úst nespravedlivého soudce uslyšela. Sdílím s Tebou bolest Tvou, a divím se lásce Tvé k nám. Vypros mě milost u Ježíše Krista, abych nikdy nic křivého nepromluvil proti blížnímu svému, nýbrž, abych ústa svá stráží opatřil. Ať spomínám vždy při každém slovu na soud Páně, a ať uvažuji, že hrozné jest upadnouti v ruce Boha živého.[1]) Vím, že budu-li v soudu milosrdným, že i u Tebe Matko milosrdenství dojdu. Amen.

Otčenáš... Zdrávas... Sláva Otci atd.

Smiluj se nad námi o Pane atd.

Duše všech věrných zemřelých skrze milosrdenství boží ať odpočívají v pokoji. Amen.

Píseň: Svatá Matko atd.

---

[1]) Sv. apoštol Pavel k židům 10, 31.

Zastavení II.

Pán Ježíš nese kříž.

V. Klaníme se Tobě o Pane Ježíši Kriste atd.

Svatý Bernard a jiní svatí praví, že nejsvětější Panna rychle spěchala do domu Kaifášova spatřit tam svého božského Syna, však byla odmrštěna; později pak spatřila obličej zedraný a uplvaný Syna svého, viděla Ho také k sloupu přivázaného, a trnovou korunou korunovaného, viděla, jak Mu na ramena krví zalitá kříž pokládali. V té bolesti chtěla se k Synu svému přiblížiti, byla však odmrštěna jako matka zločincova. O! neodstrkujte Jí, vždyť jest to Matka Boží. Což nepamatujete, že Syn její v zahradě olivetské vám ukázal, že jest Bůh, a což hned nepadli na zem žoldnéři slovem jeho omráčení? Neodstrkujte Matku Boží, její pomoci bude vám třeba.

Povzdech k Rodičce Boží.

Nejsvětější Panno! popatř milostivě na mne nehodného a slyš slova má: Já hříšník dlouho jsem urážel těžkými hříchy Ježíše Krista, Syna Tvého, a tím jsem Tebe zarmucoval, avšak nyní kajicně se vracím k Tobě, outočiště hříšníků. O Matko bolestná vypros mi milost, abych až do skonání kajícím zůstal. Amen.

Otčenáš ... Zrávas ... Sláva Otci atd.

Smiluj se nad námi atd. Duše všech věrných zemřelých atd.

Píseň: Svatá Matko atd.

Zastavení III.

Pán Ježíš padá na zem.

V. Klaníme se Tobě o Pane Ježíši Kriste atd.

Nejsvětější Matka ubírala se jinou cestou na horu Kalvarii než jak byl veden Pán Ježíš, praví sv. Bonaventura — pospíchala, aby tam na svého Syna počkala, a s ním se shledala, avšak slyšela z daleka divý křik, bezbožné rouhání a strašné hřmotění vojínů a lidu, a to vše rozmnožovalo hořkosti a bolesti Její.

Povzdech k Rodičce Boží.

O Nejsvětější Panno! Ty jsi nebyla tehdáž přítomna, když Syn Tvůj nejmilejší s velikou slávou se ubíral do Jerusaléma. Tys tam ale přišla, když k smrti Ho odsoudili. Prosím Tebe! vyžádej mně zbožnou úctu k umučení a ke kříži Páně, ať se chlubím v kříži Ježíše Krista, a nežádám sobě světa chvály a slávy. O Maria! vyžádej mně stálost ve sv. pokoře a tichosti, abych měl srdce, které by se podobalo Bozskému Srdci Pána Ježíše. Amen.

Otčenáš... Zdrávas... Sláva Otci atd. Smiluj se nad námi atd. Duše všech věrných atd.

Píseň: Svatá Matko atd.

Zastavení IV.

Pán Ježíš potkává se s Nejsvětější Matkou svou.

V. Klaníme se Tobě o Pane Ježíši Kriste! atd.

Tam kde dvě cesty s hory Kalvarie vedoucí se křižovaly, přišla Nejsvětější Panna vstříc Pánu Ježíši. Svatý Anselm praví, že Pán Ježíš spatřiv Matku svou zvolal: Zdráva buď Matko má! Jest-li dvě zrcadla naproti sobě se postaví, možno v nich nesčetný počet věcí spatřiti, a tak bylo v Nejsvětějších Srdcích Pána Ježíše a Marie Panny, když se potkala.

V těchto Nejsvětějších Srdcích zjevoval se počet nesčetných bolestí přehořkých. Srdce Marie Panny, praví svatý Vavřinec Justinian, bylo nejdokonalejší zrcadlo umučení Páně, v kterém se odrážely a do něhož vnikaly všecky rány a bolesti Nejsvětějšího Srdce, které se za nás obětovalo.

Povzdech k Rodičce Boží.

O Maria! kde jest bolest má? a jak snáším bolesti své? Kdybych Tě potkati měl, styděl bych se, že tak málo jsem trpěliv, a

že daleko prchám od každého utrpení. O Maria, matko bolestná, z lásky k Tobě ponesu trpělivě všecky zármutky srdce svého, a když bude mně síly ubývati, dovol, abych zvolati mohl: Maria! potěšení zarmoucených, oroduj za mne. Amen.

Otčenáš... Zdrávas... Sláva Otci atd. Smiluj se atd. Duše všech věrných atd.

Píseň: Svatá Matko atd.

Zastavení V.

Šimon Cyrenský pomáhá Pánu Ježíši kříž nésti.

V. Klaníme se Tobě o Pane Ježíši Kriste! atd.

Veliká byla bolesť Rodičky Boží, když uzřela, jak Ježíš Kristus umdlen a opuštěn jest. Nikdo mu nepomáhá kříž těžký poponésti, nikdo z učenníků, aniž z těch, které buď uzdravil aneb k životu vzkřísil. Až jeden cizí, neznámý člověk přinucen byl, aby Mu ku pomoci přispěl, a na chvíli kříž jeho poponesl.

Povzdech k Rodičce Boží.

O vy všickni, kteříž tou cestou jdete, popatřte, jest-li jest bolest nějaká, která by se podobala bolesti matky Páně! — O nejsvětější Panno! slituj se nad dušemi bloudí-

cími, slituj se nad těmi, kteří pod těžkým břemenem prací a starostí omdlévají, aneb ve světě širém opuštěni jsou nemajíce přátel, útrpných spomocníků a upřímných rádců. Budiž matkou sirotkům, vdovám a všem v bídě a nouzi postaveným. Všem těm popones, o Maria, kříže jejich, vzbuď jim outrpné a milosrdné srdce u těch, mezi nimiž žiti musejí. Amen.

Otčenáš . . . Zdrávas . . . Sláva Otci, atd. Smiluj se nad námi atd. Duše všech věrných atd.

Píseň: Svatá Matko atd.

Zastavení VI.

Svatá Veronika podává roucho Pánu Ježíši.

V. Klaníme se Tobě o Pane Ježíši Kriste! atd.

Nejsvětější Panna uzřela sv. Veroniku, anaž se probírala zástupem, aby k Pánu Ježíši se dostala, a Jeho nejsvětější obličej, krví a potem pokrytý, otřela. S velikou t oužebností žádala si Rodička Boží taky toho učiniti, však té útěchy se jí nedostalo. Předc ale na okamžik potěšena jest skutkem sv. Veroniky, radujíc se, že světice ta bozskému Synu jejímu čest veřejně před zástupy prokázala.

Povzdech k Rodičce Boží.

O Maria! vím nad čím se raduješ; Ty

se raduješ nad tím, co ke cti a slávě Ježíše Krista se koná. Ty jsi se radovala, jak svatí apoštolové Krista Ježíše kázali, jak sv. mučenníci Ho vyznávali, a jak sv. vyznávači se sv. panami život svůj mu zasvětili; Ty se raduješ nade mnou, když víru Ježíše Krista před světem vyznávám. Nejsvětější Matko! za to prosím, vyžádej mně té milosti, abych všecky skutky své s tím úmyslem konal, aby sloužily vždy ku větší cti a chvále Ježíše Krista, mého budoucího Soudce. Amen.

Otčenáš . . . Zdrávas. Sláva Otci atd. Smiluj se námi atd. Duše všech věrných atd.

Píseň. Svatá Matko atd.

Zastavení VII.

Pán Ježíš po druhé padá na zem.

V. Klaníme se Tobě, Pane Ježíši Kriste! atd.

Nejsvětější Panna viděla padati opětně na zem bozského Syna svého, slyšela vojáky, katany a lid, kteří ho tupili. Potupy Ježíši Kristu činěné opětovaly se jako děsná ozvěna v hlubinách nejsvětějšího Srdce matky Boží. Srdce Rodičky Boží nepohnulo se k hněvu zlořečení nad bezbožností mučitelů Syna jejího, ale tiše plakalo nad zatvrzelostí nevděčného města Jerusalémského, jež nepoznalo času navštívení Páně.

Povzdech k Rodičce Boží.

O Nejbolestnější Matko! Oroduj za nás, abychom času k pokání našemu vyměřeného, a milosti Boží nám propůjčené věrně užívali, a nedopusť, abychom pro zatvrzelost srdce a nekajicnosť trestáni byli. Ať jest srdce naše vždy otevřeno spasitelnému napomínání, a zvlášť ať dobře poznáme omilostněný čas navštívení Pána Ježíše, když v Nejsvětější Svátosti oltářní k nám přichází. Amen.

Otčenáš . . . Zdrávas . . . Sláva Otci atd. Smiluj se nad námi atd. Duše všech věrných atd.

Píseň: Svatá Matko! atd.

Zastavení VIII.

Ženy Jerusalémské plačcu vidouce strýzněného Pána Ježíše.

V. Klaníme se Tobě o Pane Ježíši Kriste! atd.

Nejsvětější Panna slyší slova Pána Ježíše, kteráž pravil ženám Jerusalémským: Plačte nad sebou a nad dítkami svými. Pán Ježíš oznamuje těmi slovy veliká protivenství, která přijíti měla na město Jerusalémské, že bude totiž vyvráceno, a že z chrámu neostane kámen na kameni, a že obyvatelé budou vyhubeni hladem aneb pobiti mečem.

Povzdech k Rodičce Boží.

O Nejdobrotivější Panno! pros za nás Ježíše Krista, aby metly života vezdejšího,

hlad, mor, vojna, válka a pronásledování od nás vzdáleny byly, vyžádej všem rodičům dar moudrosti, aby dítky své v bázni boží vychovávali, aby v rodinách, obcích a ve všech vlastech národů křesťanských vládly blažené mravy křesťanské. Amen.

Otčenáš . . . Zdrávas . . . . Sláva Otci atd. Smiluj se nad námi atd. Duše všech věrných atd.

Píseň: Svatá Matko! atd.

Zastavení IX.

Pán Ježíš padá po třetí na zem.

V. Klaníme se Tobě, o Pane Ježíši Kriste! atd.

Toto zastavení otvírá před duší naší hrůznou propasť zavržených, ono naplňuje duši nábožnou převelikým strachem — však neboj se duše má, a nestrachuj se. Jak bys mohla zavržena býti na věky, když Nejsvětější Panna Matkou Tvou jest? Kdo v Marii Pannu důvěřuje, kdo jmeno její vroucně vzývá, praví svatý Bernard, nikdy nezahyne, a nebylo nikdy slýcháno, že by hříšník do ochrany Matky Páně se utíkaje, od tváři boží zavržen byl. Sv. Vincenc Fererský nalezl nešťastného člověka, jehož srdce ani pohlížením na Krista ukřižovaného se nezměnilo, nešťastník se domníval, že na věky již zavržen jest. Zbožný kněz vrhl se na kolena a vroucně vzýval Nejsvětější Pannu, aby hříšníku tomu byla spásným útočištěm. A hle! po modlitbě této kanuly z očí

hříšníka hořké slzy lítosti, on se hned upřímě a kajicně z hříchů svých vyzpovídal, a od toho okamžiku bylo srdce jeho plno blažené naděje.

Povzdech k Rodičce Boží.

O přemocná Panno Maria, v Tebe všecku důvěru svou skládám, a pevně doufám, že mne nikdy neopustíš, a že na věky zavržen nebudu. Prosím pak za všecky malomyslné a zoufající, aby v ouzkostech a souženích svých naděje v Boha se nezbavovali, vyžádej kněžím zpovědníkům moudrosti, aby kajicníky tesklivé ve sv. zpovědi otcovsky potěšili, a duše zoufajících ze záhuby věčné vysvobodili. Amen.

Otčenáš . . . Zdrávas . . . . Sláva Otci atd. Smiluj se nad námi atd. Duše všech věrných atd.

Píseň: Svatá Matko! atd.

Zastavení X.

Katané svlékají roucho s Těla Pána Ježíše.

V. Klaníme se tobě, o Pane Ježíši Kriste! atd.

Matka Páně vidí katany, kteří roucho Pána Ježíše s Těla jeho trhají, vidí, jak los metají o to roucho nesešívané, kteréž ona vlastníma rukama bozskému Synu svému zhotovila. Bolest otce Jakoba, kterýž roucho syna svého Josefa roztrhané a

krví smočené uzřel, nemůže ani přirovnána býti bolesti Matky Páně.

Povzdech k Rodičce Boží.

O bolestná Matko Páně! Ty víš, proč tyto muky Syn Tvůj nejsvětější trpěl. On trpěl potupné muky tyto za hříšníky, kteří jenom vezdejších statků a rozkoší vyhledávají. Ty nejčistší Panno! jsi orodovnice u Ježíše Krista za duše čisté, a za ty duše, které se odřekly marností světských, a které často v posměch uváděny bývají za to, že čistotu srdce svého Ježíši Kristu obětovali. O Panno Panen! zachovej vždy srdce naše čisté, a ať jest vždy pozdviženo k nebeským žádostem. Amen.

Otčenáš . . . Zdrávas . . . . Sláva Otci atd. Smiluj se nad námi atd. Duše všech věrných atd.

Píseň: Svatá Matko! atd.

Zastavení XI.

Pán Ježíš jest ukřižován.

V. Klaníme se Tobě, o Pane Ježíši Kriste! atd.

Nejsvětější Matka Páně neuchýlila se hned pod kříž, když katané Krista Pána na něj přibíjeli, nýbrž podál stojíc pohlížela na přeukrutné ukřižo-

vání. Na místě, kde Rodička Boží stála, vystavena jest kaple Bolestné Matky Páně. Odtud slyšela nejsvětější Panna opětované rány kladiva, které zatloukalo hřeby do svatých rukou a nohou Syna jejího.

Svatý Vavřinec Justinian praví, že kolikrátkoli zatloukány byly tupé hřeby do rukou a nohou Páně, tolikrát cítila Matka Boží meč, který srdce její pronikal. Při tomto bolestném patření Rodičky Boží na Ježíše ukřižovaného musí soucitná duše naříkati s plačícím prorokem (Pláč 2, 13). „Komu přirovnám tebe, o dcéro Jerusalémská? Kde naleznu bolesti, které by se podobaly bolestem tvým? Hořkosti Tvé o Panno Sionská, jsou hluboké a nepřehledné jako moře.“

Povzdech k Rodičce Boží.

O přebolestná Matko Páně, za to prosím, učiň, aby mé nohy, mé ruce, a mé srdce nikdy neurážely Boha mého. Vypros mně sílu, abych smysly své ovládal, sebe zapíral, a vždy ochoten byl z lásky k Ježíši ukřižovanému i to nejmilejší opustiti a ten nejtěžší kříž na sebe vzíti. O Maria! pomoz mi, když na své Kalvarii pod křížem státi musím. Amen.

Otčenáš . . . Zdrávas . . . . Sláva Otci atd. Smiluj se nad námi atd. Duše všech věrných atd.

Píseň: Svatá Matko! atd.

Zastavení XII.

Pán Ježíš na kříži umírá.

V. Klaníme se Tobě, o Pane Ježíši Kriste! atd.

Písmo sv. vypravuje, že matka Agar vidouc svého synáčka umírati, vzala jej, a donesla ho pod strom na poušti, kdež jej položila a obrátivši se od děťátka svého, pravila: Nemohu se dívati na to dítě, an umírá (Gen. 21, 16.). Matka Páně jde v přehořkých bolestech ku kříži, k smrtelnému lůžku syna svého, a tam stojí jako kněz obětující, jenž stoje oběť přináší.

Povzdech k Rodičce Boží.

O Maria! Matko přebolestná. Ty jsi nás víc milovala než Svého bozského Syna, neboť Ty jsi jej obětovala z lásky k nám.

O Maria! kdo sečte všecky Tvé bolesti, které vytrpělo nejsvětější Srdce Tvé, aby dílo vykoupení našeho dokonáno bylo.

Sedm slov, která Kristus Pán s kříže promluvil, bylo pro Tebe sedmero mečů, které mateřské Srdce Tvé pronikly.

O Bolestná Matko naše! račiž při mně státi, až budu umírati, do Tvých rukou, do Tvého předobrotivého Srdce žádám si poručiti duši svou, až bude z těla mého vycházeti. Amen.

Otčenáš . . . Zdrávas . . . . Sláva Otci atd. Smiluj se nad námi atd. Duše všech věrných zemřelých atd.

Píseň: Svatá Matko! atd.

Zastavení XIII.

Pán Ježíš jest s kříže sňat.

V. Klaníme se Tobě, o Pane Ježíši Kriste! atd.

Bolesti Matky Boží nepřestaly, ačkoliv Ježíš Kristus mrtev jsa, bolestí nepociťoval. Maria Panna vidí, jak vojín kopím probodl Nejsvětější Srdce Pána Ježíše, z kteréhož se vyprýštil pramen krve a vody. Miláček Páně, svatý Jan Evandělista praví, že tak viděl, a že pravé svědectví o tom vydává.

Brzy přišli dva učenníci Pána Ježíše, a sňali s kříže ukrvácené Tělo Syna Božího. Svatý Anselm praví, že Pilát jim toho dovolil, když mu přednesli prosbu Matky Páně, kteráž bolestí umírajíc, pro všecku útěchu prosila, aby Synáčka svého s kříže sňatého obejmouti a pochovati mohla.

Povzdech k Rodičce Boží.

O Maria, Matko Boží! přivlastniž mně zásluhy té krve, která se vyprýštila z Nejsvětějšího Srdce Páně, obmyj mne tou spásnou vodou, kteráž se vylila spolu s Nejsvětější Krví, a probodni srdce mé šípy bozské lásky. O Matko bolestná! dokavade držíš

na klíně svém Tělo bozského Syna Svého, a dokavade je líbáš, a slzami přesladké lásky kropíš, volám k Tobě se svatým Alfonsem z Liguori: Vypros mně tu milost, abych s vroucností ustavičně pamatoval na přehořké utrpení Páně, a na bolesti Tvé, abych všecky dny života svého hříchy oplakával, které byly příčinou přehořkého umučení Páně a převelikých bolestí Tvých. Amen.

Otčenáš . . . Zdrávas . . . . Sláva Otci atd. Smiluj se nad námi atd. Duše všech věrných atd.

Píseň: Svatá Matko! atd.

Zastavení XIV.

Pán Ježíš jest do hrobu položen.

V. Klaníme se Tobě, o Pane Ježíši Kriste! atd.

Veliká byla bolest Rodičky Boží, když viděla, jak učenníci Tělo Pána Ježíše do prostěradel zavinují, jak je k hrobu nesou a do hrobu pochovávají. A již zmizel nejdražší Synáček před očima uslzené Matky Páně. Kámen jest na hrob Jeho přivalen. Strážcové jsou kolem hrobu jeho postaveni. O smrti! což tak mocná jsi, že Spasitel světa ostnem tvým přemožen byl?, avšak, kde jest osten tvůj?, kde jest vítězství tvé? O věz, že andělé, jichžto roucho jako sníh bílé bude, přijdou a zvěstují apoštolům a

zbožným ženám: Není tu Ježíše Nazaretského, ukřižovaného — vstalť jest z mrtvých.

Povzdech k Rodičce Boží.

O nejsvětější Panno, nejmilejší Matko má! brzy spatříš svého Synáčka, a vstoupíš s ním na nebe. Učiň, abych i já té radostné útěchy účasten byl, abych mé milé a drahé rodiče, přátele a dobrodince, kteří v hrobě odpočívají, v nebeském ráji spatřiti, a s nimi se tam radovati mohl. Dej mně tu milost, abych s nimi a s Tebou o Maria! a s Ježíšem, Synem Tvým na věky v slávě věčné přebýval. Amen.

Otčenáš . . . Zdrávas . . . Sláva Otci atd. Smiluj se nad námi atd. Duše všech věrných zemřelých. atd.

Závěrečná modlitba.

Pane Ježíši Kriste! prosíme Tebe, aby u milosrdenství Tvého za nás se přimlouvala nyní i v hodinu smrti naší blahoslavená Maria Panna, matka Tvá, jejížto nejsvětější duši meč bolesti pronikl v hodině Tvého umučení. Skrze Tebe, Ježíši Kriste, spasiteli světa, jenž jsi živ a králuješ s Otcem a Duchem svatým na věky věkův. Amen.

Oddělení V.

Některé modlitby odpustkové.

Modlitba k Pánu Ježíši.

Po sv. zpovědi a po sv. přijímání může nábožný křesťan získati odpustky plnomocné, modlí-li se před obrazem Krista Pána ukřižovaného nábožně tuto modlitbu: Hle! můj dobrý a nejsladší Ježíši, já před velebností Tvou na kolena padám, a Tebe se srdcem nejvroucnějším velebím, a co nejsnažněji prosím a žádám, račiž srdci mému vštípiti živou víru, naději a lásku i pravou lítost nad hříchy mými s pravou vůlí je napraviti, jelikož s velikou ducha vroucností a bolestí Tvých svatých pět ran sám u sebe rozjímám, a na mysli uvažuji, na paměti maje co dávno zvěstoval o Tobě, dobrý Ježíši! svatý prorok David, řka: Zbodli ruce mé a nohy mé, sečtli všecky kosti mé. Žalm 21, 17. 18. (Pius VII. dekr. 10. dubna 1821.)

Modlitba k přečistému Srdci nejblahoslavenější Panny Marie.

O Srdce Marie, Matky Boží a matky naší, srdce lásky nejhodnější, kteréž se líbíš Nejsvětější Trojici, a hodno jsi vší úcty a

lásky u andělů i lidí. Srdce nejpodobnější Srdci Ježíšovu a nejdokonalejší obraze jeho. Srdce plné dobroty a milosrdné k nám bídným, učiň, aby se rozhřála ledová srdce naše, a aby se odevzdala celá Nejsvětějšímu Srdci bozského Spasitele. Ať vnikne v nás láska ctností Tvých, a roznět v nás oheň svatý, kterýž ustavičně plápolal v Tobě. Uzavři v Sobě Církev svatou, ochraňuj ji, a budiž jí vždy sladkým útočištěm a nepřemožitelnou hradbou proti všem útokům nepřátelským. Budiž naší cestou, abychom k Ježíši Kristu přijíti mohli, budiž průlivem všech milostí, kterých k spasení svému potřebujeme. Budiž naše spomocnice ve všech potřebách našich, naše potěšení ve všech zármutcích našich, náš úkryt v pronásledováních našich, naše posila v nebezpečích našich, zvlášť pak pomoz nám v posledním boji života našeho, v hodině smrti, v okamžiku děsném, k němuž se váže věčnost naše, a kde celé peklo proti nám se oboří, aby duši naši nám vyrvalo. O Panno předobrotivá, učiň, abychom tenkráte na sobě toho zakusili, že přesladké jest Srdce Tvé mateřské, a že máš moc nad Srdcem Ježíšovým, otevři proud milosrdenství jeho, a chraň nás, abychom

přijíti mohli chválit Nejsvětějšího Srdce s Tebou na věky věků Amen.

Bozské Srdce Ježíšovo, a Nejčistší Srdce Marie buďtež vždy a všudy poznána, chválena, velebena, milována, ctěna a oslavena! Amen.

Odpustky od papeže Pia VII. udělené jsou následující: Kdo se modlí nábožně tuto modlitbu a Chválu Nejsvětějších Srdcí obdrží jednou za den odpustky 60 dnů. Dále odpustky plnomocné ve tři svátky Panny Marie, Narození, Nanebevzetí a přečistého Srdce jejího pro ty, kdož každý den v roce modlitby uvedené říkají, když se zpovídají, Nejsv. Svátost oltářní přijímají, chrám Páně, kde oltář jest Rodičky Boží, navštíví, a tam na úmysly sv. Otce se modlí.

Posléz odpustky plnomocné v hodině smrti pro ty, kteří modlitby jmenované konali v životě svém. (Dne 18. srpna 1807 — 1. února 1816 a 26. září 1817.)[1])

Modlitba k sv. Josefu, pěstounu Páně.

(Dle sv. Terezie)

Rozpomeň se, o nejčistší ženichu Marie, o můj milovaný ochránče, sv. Josefe, že ni-

---

[1]) Le chrétien éclairé atd. pag. 171.

kdy nebylo slýcháno, že by byl někdo za ochranu Tě snažně prosil, za pomoc Tě vzýval, a že by byl nebyl potěšen. Přicházím důvěrně Tobě se ukázati, a vroucně Tobě se poroučeti. O nezhrdej prosbami mými o vyvolený Otče vykupitelův, nýbrž slyšiž je dobrotivě, a račiž je vyslyšeti. Amen.

Odpustky 300 dnů jednou za den; (Pius IX. 26. června 1863).[1]) Odpustky tyto mohou přivlastněny býti duším v očistci. (Pius IX. 26. června 1867.)[2])

Podmínky přijatí do bratrstva, a vyjádřený závazek osoby do bratrstva přijaté.

Osoby, které za přijatí do bratrstva žádají, musejí dle jmena a příjmění zapsány býti v seznamu, jenž od splnomocněného zapisovatele v jistých lhutách kolegiu velebných Otců Redemptoristů u sv. Kajetana v Praze zaslán býti musí, aby předepsané přivtělení k Arcibratrstvu, v Římě, v Monterone zařízenému, se vykonalo. Závazek, konati při-

---

[1]) Le chrétien éclairé atd. pag. 177.

[2]) Le Propagateur de la dévotion à saint Joseph. 19. année, août. 1881. Paris.

slíbené skutky, jest úplně dobrovolný, a byl-li opomenut, neviní ve svědomí ze žádného hříchu.

Já .....

jsem přijat (a)
do Bratrstva nejblahoslavenější Marie Panny nanebevzaté

dne .....18.....

a spojuji se se všemi nábožnými členy tohož Bratrstva; prosím Boha nejvýš milosrdného, aby pro neskončené zásluhy Ježíše Krista, a pro veliké zásluhy Matky Boží, nepoškvrněné Panny Marie, jakož i pro zásluhy všech Svatých, ode mne přijati ráčil všecky skutky svaté lásky, které duším v očistci věnovati a obětovati se zavazuji, zvláště.....

.....

Pozn. Zápis do Bratrstva, a lístek přijímácí, obé jest úplně zdarma.

Obsah.

Strana

Schválení rukopisu III

Předmluva V

Oddělení I.

O původu Bratrstva Panny Marie nanebevzaté 9

Povinnosti svaté lásky, ku kterým se členové Bratrstva zavazují . . . 12

Slova sv. Alfonsa z Liguori o očistci ve chválách marianských 14

O povaze a rozdílu odpustků . . . 20

O mocnosti oprávněné odpustky udělovati, a o věřících, kteří jich mohou získati . 27

Odpustky, které se udělují členům bratrstva Panny Marie nanebevzaté . . 30

Odpustky štací římských . . . 32

Oddělení II.

Účel svatého škapulíře 35

Škapulíře různých barev . . . 39

Škapulíř karmelitanský 41

Škapulíř trinitařský čili Nejsvětější Trojice . 45

Škapulíř servitský 49

Škapulíř missionařský 56

Omilostěnost sv. škapulíře . . . 59

Zvláštní milosti při jednotlivých škapulířích . 61

Čeho sluší šetřiti těm, kdo sv. škapulíř nosí? 67
Několik příkladů o předivném ochránění těch, kteří sv. škapulíř nosili . . . 71

Oddělení III.

O povaze obecné růženců a jich hlavním rozdílu 76

A.

Růženec sv. Dominika, čili dominikanský . 78
Růženec sv. Brigitty, čili brigittinský . . 82
Seznam odpustků růženci brigittinskému udělených 83
Růženec řádu servitského . . . 86
Spolek živého růžence 87
Svátek nejblahoslavenější Panny Marie růženecké 88

B.

Růžence, odpustky obohacené pro ty, kdo k bratrstvu Panny Marie nanebevzaté přivtěleni jsou 93

I.

Růženec sv. Michaela Archanděla, čili růženec andělský (corona angelica) . . . 93

II.

Růženec za duše v očistci . . . 99

III.

Růženec Páně čili koruna Kristova . . 100
Odpustky růžence Páně 103

IV.

Růženec nepoškvrněného početí Panny Marie 105

V.

Růženec sv. Augustina a sv. Moniky . . 106

VI.

Růženec Nejsvětější Trojice . . . 108
Odpustky růžence Nejsvětější Trojice . . 110

Oddělení IV.

Křížová cesta 111
Odpustky křížové cesty, a podmínky, aby získány býti mohly 114
Pobožnost křížové cesty k úctě Bolestné Rodičky Boží 117

Oddělení V.

Některé modlitby odpustkové . . . 135
Modlitba k Pánu Ježíši 135
Modlitba k přečistému Srdci nejblahoslavenější Panny Marie 135
Modlitba k sv. Josefu, pěstounu Páně . . 137
Podmínky přijatí do bratrstva, a vyjádřený závazek osoby do bratrstva přijaté . . 138